No. 37—Vol.-LII

Friday,
24th September, 1954

Registered at the G P O as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

(II) HOW THE INDIANS SETTLED IN THE TRANSVAAL AND THEIR PLACE IN TRADE

By C. W. M. GELL

THIS article will discuss two more of Mr. Hiemstra's charges made at the Nylstroom Group Areas hearing in October, 1953—that our tiny Transvaal Indian community settled here against the wishes of the European population and that they "dominate a part of the professional life of the country"

The historical evidence on the first point is conflicting. Mr. Hiemstra roundly asserted that "the Indians slipped like eels through all the loopholes in the laws and proceeded to penetrate as fast as possible into the business areas of the towns, knowing full well they were not wanted there and they formed there a foreign and alien element against the wishes of the established population of the country." Certainly, there was an outcry among the Boer and British in the Transvaal in the middle 1880's against Indians entering the republic and against their commercial competition. Indeed, one Afrikaans historian in a local paper (Rustenburg Herald, December 11, 1953) maintained that the outcry originated mainly among British traders in Pretoria.

It is also alleged that the hands of the South African Republic were tied by the London Convention of 1884, article 14 of which entitled "all persons other than Natives" to enter, trade and own property in the Transvaal. This article 14 was, in fact, intended to apply to *uitlanders*. But it did incidentally cover Indians who were then just beginning to enter the republic in fair numbers. However, Law 3 of 1885, which was agreed to by Britain a year later as being necessary on grounds of health, excluded Indians in the Transvaal from citizenship rights and provided for their residential segregation because of "their neglect of sanitary measures and loathsome mode of living." A further law prohibited them from owning land in the republic as individuals. It was never challenged by Britain as a contravention of the London Convention, though it undoubtedly was.

But these laws, the opinion of Milner in 1903 that "the Indians are strangers forcing themselves upon a community reluctant to receive them" and the various provincial ordinances between 1903 and 1907 designed to limit Indian entry into the province, culminating in the first passive resistance campaign and the Smuts-Gandhi agreement of 1913 with its complete ban on any further Indian immigration into the Transvaal—all these may be cited as evidence of European wishes to keep the Indians out.

On the other hand, the nominee sales by which Indians acquired property in the Transvaal, in spite of the law prohibiting it, required a European seller and a European nominee as well as an Indian buyer. It is all very well to castigate the European sellers and nominees as "short-sighted," "selfish," "merely mercenary" and other uncomplimentary terms. The fact remains that many well-known Boer and British families all over the Transvaal collaborated in these transactions. Certain Boers found Indian traders and money-lenders helpful in their struggle against the wealthier and more business-minded *uitlander*, and some of these deliberately encouraged the establishment of Indian firms as trade rivals to the British. Further, there is the undeniable fact that the Government of the Republic made trade licences available to Indians. In one of his purple passages at Nylstroom Mr. Hiemstra suggested that, having broken the laws and penetrated where they were not wanted, the outlook for the Indians was dark today because the sky was clouded with the wings of chickens coming home to roost. He even mentioned the sins of their fathers. But it is not clear to the impartial historian that the fathers of many people sinned and that the fowls in the air are of a very mixed breed, some Indian, some Afrikaner and some British?

To sum up this period of our history, it is a fair conclusion that, while there was considerable *theoretical* opposition to Indians among Europeans in general and particular opposition from the European commercial classes, there was also considerable *practical* assistance given to their entry and establishment in the province. This view is confirmed by the very fitful and lax application of Law 3 of 1885 and other discriminatory measures of this period, as well as by the widespread sales or lease of land to Indians outside segregated areas, even where these were actually proclaimed. The Indians were, no doubt, ingenious and persistent in their attempts to enter and settle in the Tranrvaal with its rich economic possibilities; but many Europeans in various walks of life encouraged or condoned their efforts, and others in official positions were unconcerned to enforce the existing regulations against them.

Europeans cannot escape the responsibility of having brought the Indians into this country and allowed a small number to settle in the Transvaal, where their nominee holdings and company rights have long been fully legalised. The Indians may be an "alien element in the population," but they are one which we introduced into the country and at whose entry in the Transvaal many of us or our ancestors connived. We cannot, therefore, now deprive them arbitrarily of long established rights without very grave injustice.

As to their "domination of our economic life," we are dealing in the Transvaal with a community which reached 15,000 just before the war of 1899 At the censuses of 1904 and 1911 the provincial Indian population was just over 11,000 (or less than one-thirtieth of the European population) The Indians who came to the Transvaal and the Cape were mostly traders and this accounts for their heavy representation in the trade of those provinces in proportion to their numbers. About 50 per cent of the Transvaal and Cape Indians belong to families who run shops, compared to only 9 per cent. in Natal. Overall, about 15 per cent. of our total Indian population belong to merchant families. It is often asked why Indians cannot work with their hands, why they claim a sort of divine right to trade. The answer is, of course, that they make no such claim. The great majority of them in Natal (and in India) do work with their hands. But it so happens that entry into the Transvaal was closed when only a few of the better-to-do had been able to afford the journey. Thus we are left here with a predominantly middle clsss Indian community whose only profitable outlets, owing to our economic colour bar, are in commerce or the professions. Ask any middle class Afrikaner or Britisher if he would like his children to revert to manual labour and see if his reply differs from that of the Transvaal Indians.

But when all this is said, Indian commercial "dominance" is still a myth. Particular instances can be cited to prove anytning at all. Mr. Hiemstra rather extravagantly described Indian possession of 14 trade licences against 13 European ones at Nylstroom as "complete Asiatic domination of the trade of a White town." In the recent provincial election campaign in Natal Mr. T. Gerdener, leader of the Nationalists in the Natal Provincial Council, quoted the following examples: Dannhauser 8 White traders against 69 Indian; Waschbank 2 White to 11 Indian; Glencoe 49 White to 72; Newcastle 72 White to 93; Umzinto 43 White to 275. In

Continued on page 442)

The

New India Assurance

Company Limited

Principal Controlling Officers:

Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the Ist October 1954

BAI JERBAI RUSTOMJEE

TRUST BUILDING

First floor

140, Queen Street,

DURBAN, NATAL.

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

Direct Importers and Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery, Enamelware, Stationery, Drapery, Crockery, & Wool.

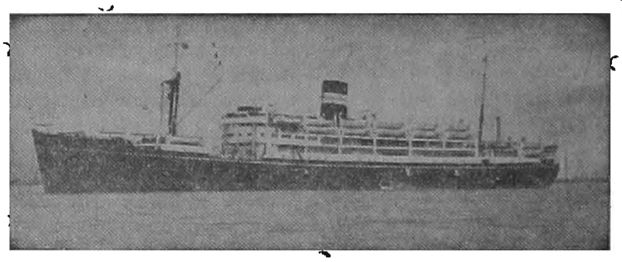

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving September 28. Sailing October 4. for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£83—10—0
Second "	"	"	"	55—0—0
Inter-Class	"	"	"	37—0—0
Unberthed	(Deck)	without	food	24—10—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £4—17—6

Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 24TH SEPTEMBER, 1954

Mahatma Gandhi's Birthday

MAHATMA GANDHI'S eighty-fifth birthday according to the Hindu calendar is on Thursday, September 23, and according to the English calendar it is on October 2. Since there is a difference of about a week between the two dates Mahatma Gandhi's followers usually celebrate the whole period. Mahatma Gandhi never liked his birthday to be celebrated in the manner in which birthdays are usually celebrated. He wished the occasion to be spent in some useful work which would benefit the masses. In India the greatest problem was to bring food and clothes to the millions who were half starved and half naked. That problem was solved by introducing the hand-spinning wheel in every home, which gave work to every man, women and child and served to feed and clothe them. So it was decided that during Mahatma Gandhi's birthday celebration week as much time as possible was to be devoted to producing hand-spun cloth. Now, the great problem is to satisfy the land hunger of the landless and as much time as possible is being devoted under the leadership of Vinoba Bhave to land distribution.

In South Africa certain organisations have arranged to devote some time during the day to prayer and reading of Gandhian literature. Both are no doubt good in their own way. But Mahatma Gandhi was a man of action. And that action was to be not for self-interests but for the interests of humanity. If there was one thing he hated it was inaction. He believed that every minute of the life of a human being should be usefully spent and he was very particular in putting that into practice.

Another thing he was most particular about was Truth. Truth and God to him were synonimous. His whole life was based on Truth. Practice of untruth in the slightest degree in any shape or form was a death blow to him. He was as particular about adhering to Truth both in word and deed in his private as well as public life.

Before Mahatma Gandhi entered politics in India there was a great deal of secrecy going on in the political activities of the country due to terrorism of the then Government. When he took control, he brought about a revolution. He taught people to fear God and shed all fear of man. From that moment even a child of six went about the streets waving the national flag having no fear either of the police or his gun. What happened later was that the police began to fear the people instead of the people fearing the police and the mighty British Government had to admit that even their guns were muzzled before the mightier force of Satyagraha.

These are qualities that we in South Africa in our fight with the present Government have to cultivate. Unless we can shed all fear of man and begin to fear only God we do not think we can make much headway in our struggle. We must confess we do not approve of the present policy of the Congress leaders meekly submitting to the bans imposed on them. If we have accepted the non-violent way of fighting against the ills we are subjected to, even as a policy, as we claim to have done, we must study its technique and try to put it into practice implicitly. Let the Government be completely at ease in regard to our integrity. Ours should be an absolutely open book. Then we shall find the Government fearing us, although we shall have given them no cause for it, instead of we fearing the Government.

The greatest tribute we can pay to the revered name of Mahatma Gandhi on the occasion of his birthday would be not to sing his praises but to make a deeper study of the great weapon of Satyagraha he has given us so that we can make proper use of it. If properly used we have no doubt even hydrogen bomb will melt away into insignicance.

NOTES AND NEWS

Congress Of The People—Natal Regional Conference

THE following resolution was unanimously adopted at a conference of 238 delegates representing organisations from Nottingham Road to Charlestown, including four African Reserves:

"This Northern Natal Regional Conferhnce of the Congress of the People representing organisations from Nottingham Road to Charlestown pledges its fullest support to the convening of a National Assembly to be known as the Congress of the people wherein all areas and centres in the Union of South Africa will contribute through their elected representatives to the formulation of a Freedom Charter.

"This Conference pledges to do everything in its power to carry the message of the Congress of the People to all the people in its respective areas and calls on the people of Northern Natal to join as volunteers in the great and noble struggle for Freedom in our lifetime."

Speakers at the Conference included Dr. A. H. Sader, Chairman, Mr. C. K. Hill, representing the Liberal Party, Mr. M B Yengwa, Secretary of the African National Congress (Natal), M. P. Naicker, organising Secretary of the Natal Indian Congress.

New School Opened In Durban

The opening of the Surat Hindu Government Aided Indian School, built by the Surat Hindu Association, at a cost of £40,000, in Prince Edward Street, Durban, was performed by the Director of Education, Dr. McConkey, on Saturday, September 18.

Dr. McConkey dwelt on the progress made in Indian education in recent years by the Provincial authorities and congratulated the Indian community on their fine gesturue of self he'p.

Mr. Govan Mani, Pesident of the Association welcomed the Director of Education and thanked the Provincial Administration and the Department of Education for the generous help they had given in erecting the new school. He presented Dr. McConkey with a golden key and a garland of flowers and Mrs. McConkey with a basket of flowars.

Among the speakers were Messrs. P. R. Pather, A M. Moolla, Hajee A S Kajee, Dr. K M. Mistry, Sorabjee Rustomjee, Mr Thakore Bhoola of Messrs. N. Bhoola and Sons and Mr. L. B. Patel.

Silver salvers were presented to Mr. Govan Mani and Mr. Mancklal Bhoola in appreciation of the great services they had rendered at tremendous sacrifice in collecting the necessary funds for the erection of the school. The guests were served with tea and light refreshments after the conclusion of a very happy function.

The Late Moulana Abdul Aleem Siddiqui Al-Qadori

A memorial meeting to pay tribute to the late Moulana Abdul Aleem Siddiqui Al-Qaderi, whose death took place in Mecca about a month ago, where he had been on pilgrimage, was held under

the auspices of the Buzmi Ikhwat-us Saffa, at the Kajee Memorial Hall on Sunday, September 19. Mr. A. M. Moola presided. Among the speakers were Rabbi Harris Swift, Hajee A. S. Kajee, Councillor J. C. Bolton, H. Natrass, Jack Naidoo, Manilal Gandhi, Hajee A. G. Bux. All paid glowing tributes to the memory of His Eminence and said he had made a great contribution to the spiritual world.

A vote of thanks to the speakers was moved by Mr. Abulla Khan.

Donations For Kasturba Gandhi Memorial School

We acknowledge with thanks the receipt of the following donation for Kasturba Gandhi Memorial School at Phoenix Settlement:—

Mr. Nariansing and Sons, (Stanger). £1—1—0

THE WIDER WORLD

By John Gild

'Peaceful Co-existence'

MORE and more people are coming to realise what a terribly bad Secretary of State America has in Mr. Dulles. His tenure of office has been marked by one blunder after another. At Geneva he made a fool of himself by refusing to speak to, or even to look at Chou En-lai, Premier and Foreign Minister of China. Chou emerged from the conference on Indo China with his personal prestige greatly enhanced. On his way home, Chou's first visit was paid to Mr Nehru in New Delhi. This was a historic occasion, not properly reported in the daily papers, which like to pretend that China and India are not really important powers (like Belgium or Holland!) In a public statement of political principles Chou said that "all nations of the world can peacefully co-exist, no matter whether they are big or small, strong or weak, and no matter what kind of social system each of them has. The people of every country have the right to choose their own state system and way of life without interference from other countries" These are wise words. China and India now have in fact quite different social and economic systems. None the less, they are friendly neighbours with good contact. They may yet show the western world an example of international tolerance. If the slogan of "peaceful co existence" can take the place of "cold war" the future of mankind will grow brighter.

The Moffat Resolutions

Rhodesia is beginning to realize that the aims and needs of Africans must be faced. This recognition, slow but visible, is reflected in the Moffat resolutions lately adopted by the legislative council in the Northern territory. Mr. J. S. Moffat, one of the representatives of Africans, made a fine speech, pointing out that 'partnership has already become a meaningless word because it suggests quite different things to different people. He might have recalled—but he did not—that it is only six years since partnership was coined as the right word to replace the doctrine that "African interests should be paramount," when the Colonial Office agreed to bury that doctrine. However, the Moffat resolutions are none the less welcome even if they are unlikely to remain the last word on the subject. They look to the future—the best things in race relations are always reserved for the future!—when a common franchise will replace separate representation and they roundly declare that everyone in Northern Rhodesia has "the right to progress regardless of race, colour or creed."

"Thank You, Doctor"

The keynote of the Durban conference of the Institute of Administrators of non-European Affairs was boundless gratitude to Dr. Eiselen. The conference began by thanking Dr. Eiselen for attending; it elected him as its first life member; and it proceeded to thank him for all his answers to the perplexities of the municipal administrators. Whether the Native Affairs Department was fixing rents or taking over schools or dictating the site of new townships or registering marriages or, indeed, doing anything whatever, no voice of criticism was raised. This is a novel way of running a conference. It shows how little this precious Institute is worth that one and all of its members, should so tamely submit to dictation by Dr. Eiselen and his hard-faced, tough-minded set of officials. No African was present at the conference. The very idea would have shocked the delegates. What a long way the Native Affairs Department has travelled—in the wrong direction

Age Of Marriage

The House of the People, the lower house of the parliament of India, voted this month to fix the minimum marriage age for all women at 18 and for men at 21. The present minimum ages are 14 and 18 respectively. When this new law is finally approved, the ages will be higher than they are in South Africa where marriage under the common law can take place when a girl is 16 and a boy 18.

I hope that someone will point this out to Mr. Justice Heinrich de Villiers who made that lamentable remark about Indian marriages in the recent shocking case of rape.

The Legal System

A thousand Penguin books have now been published. In celebrating this fact, the publishers might have been more generous in acknowledging that the original idea came from Mr. V. K. Krishna Menon, now a world-famous figure in diplomacy. In 1935 he had not long ceased to be a post-graduate student at the London School of Economics. He believed that there would be a big market for good sixpenny books and he persuaded the Lane brothers to start the enterprise. The early books bore his name as one of the editors of the whole series. I want to recommend warmly a recent Penguin, "The Queen's Government" by Sir Ivor Jennings, principal of Ceylon's university, who is a first-rate English constitutional lawyer. He explains lucidly what such concepts as the rule of law and administrative law really mean and he describes cabinet government equally well.

HOW THE INDIANS SETTLED IN THE TRANSVAAL AND THEIR PLACE IN TRADE

(Continued from front page)

the Durban municipal area, he said, there were 7,000 Indians with trading licences against 6,000 Whites ('Transvaler', June 10)

In order to assess the respective shares of trade, only general dealers' and fresh produce dealers' licences are significant. Few Europeans wish to compete with Indians as pedlars, hawkers, sellers of patent medicines etc. Mr. Gerdener's figures for Durban Indians far exceed the total number of general and fresh produce dealers' licences held by Indians in the whole of Natal. Throughout the Union Indians hold 10,513 of these shop licences as against the Europeans' 69,018, i.e. almost exactly in their population ratios of one to seven. In Natal Indians hold 4,092 such licences against Europeans' 11,964; in the Cape 1,596 against 24,964; in the Transvaal 4,825 against 29,135. With all respec to Mr. Hiemstra and Mr. Gerdener, this is not the pattern of "economic dominance."

For every town quoted by Mr. Gerdener where the figures look completely lopsided in the Indians' favour, there will be as many or more where the balance is the other way about. But I think few impartial judges would dissent from Hofmeyr's 1939 verdict that local white business interests were behind much of the segregation agitation—today, as in the 1880's.

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 8s.
Obtainable From:
'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix. Natal.

JOGGERI (GORE)
Made From Pure Sugar Cane Juice
For Sweetmeats and other Purposes. Get your Joggeri (Gore) direct from the manufacturers.
Any quantity 1/- per lb.
Also suppliers of Betel Leaves at Wholesale Price
For further particulars write to :
COTTON LANDS
P.O. Box 7, VERULAM.

SOUTH AFRICAN CONCERNS AT EVANSTON

By Dr. HOMER A. JACK

DURING the last two weeks of August, 500 official delegates were in Evanston, Illinois, to attend the Second Assembly of the World Council of Churches. They represented 163 religious bodies containing 170 million Christians residing in 54 countries—including South Africa. While perhaps most public attention was directed toward the handful of delegates present from the Iron Curtain countries, the problems of colour and of Africa loomed large on the conscience of most delegates A strong delegation came to Evanston from South Africa and, in the end, a strong resolution was passed at Evanston calling for the complete abolition of segregation and discrimination.

The World Council of Churches has had an unwritten rule that it will hold no meetings where any of its delegates may face segregation or discrimination. Accordingly, it asked and received a written pledge from the City of Evanston and its leading business enterprises that there would be no discrimination or segregation of delegates. There was none. That is not to say that Evanston is unlike other cities even in the northern portion of the United States; there are many discriminations against non Whites, but no incident was reported at least during the duration of the Assembly.

Soon after the Assembly opened, two new church bodies were admitted into membership into the World Council. They both came from South Africa, no doubt as a result of the visit to South Africa several years ago by Dr. Willem A. Visser 't Hooft, general secretary of the World Council. These admitted were the Bantu Presbyterian Church of South Africa and the Dutch Reformed Church of the Cape Province. While nobody from the Bantu church was present at Evanston, Rev. Willem A. Landman represented the Dutch Reformed Church of the Cape Province. At a press conference sponsored by the World Council, he admitted that his church is "unequivocally opposed to racial integration." This shocked some of the American newspapermen and one privately asked why the Word Council would demand a a theological test for new member churches (they must subscribe to the formula of accepting "our Lord Jesus Christ as God and Saviour") and yet demand no social test for new member churches. This may be a problem that the World Council must face in the future.

The South Africans present at Evanston came from the following churches: The Church of the Province of South Africa, the Methodist Church of South Africa, the Dutch Reformed Church of South Africa in the Transvaal, and the Dutch Reformed Church of Africa—in addition to the Dutch Reformed Church of the Cape Province In addition to delegates from these bodies, two consultants from South Africa played a significant part in the whole Assembly: Dr. Ben J. Marais of Pretoria and Alan Paton from Anerley, Natal. There were also several youth consultants and accredited visitors to the Assembly from south of the Limpopo River.

One of the six major discussion sections of the Assembly dealt specifically with "Intergroup Relations—the Church Amid Racial and Ethnic Tensions." For two years an advisory commission prepared a 53 page "ecumenical survey" on the topic. Among the 19 members of this committee were Rev. Gerhard Brennecke of Germany (who spent a year in South Africa), Dr. Ben J. Marais of Pretoria, Prof Z. K Matthews of Alice, Mr. Alan Paton, Dean Liston Pope of the Yale Divinity School (who also visited South Africa several years ago), and two prominent American Negroes: Dr. Benjamin E. Mays and Dr. Channing Tobias. This survey was issued in June and a drafting committee prepared from this a working paper on the eve of the Assembly. The delegates who choose to become members of this section in Intergroup Relations met together in Evanston for 12 long hours during the Assembly and drafted virtually a new document.

There were many interesting debates in the section, with almost all delegates from South Africa participating as well as Dr. Martin Niemoeller of Germany and the Bishop of Mombasa (Kenya). The section report was debated on the floor of the plenary session. The Assembly was hushed when Dr. C. P. Brink of Johannesburg, representing the Dutch Reformed groups in South Africa, took the platform and made a statement. He said that the section report might, for some churches, prejudice the issues at stake so that "fruitful action by them would be jeopardized." Nevertheless, he announced, the Dutch Reformed churches in South Africa would neither offer an amendment nor vote against the report. He significantly added: "At this state, we dare not commit our votes against what is being proposed. We wish to keep the door open for further conversation. We wish to place on record that we have experienced at Evanston much evidence of what we truly believe to be real Christian good will and an attempt to understand the peculiar difficulties we have to face. In response to that we now pledge ourselves personally to the task of urging our respective churches to apply themselves as urgently as possible to the study of the report and communicate their findings to the Central Committee (of the World Council) as soon as possible."

There was but brief debate on this section report. In the end, it—as all section reports—was "received and commended to the churches:" The report itself deserves careful study. After a theological preamble, the report states that "segregation denies to those who are segregated their just and equal rights and results in deep injuries to the human spirit, suffered by offender and victim alike." The report admits that there is "physical separation within the churches" which they "seek to justify on other grounds than race:" differences of culture, residential segregation, or "the time is not yet ripe." The report calls upon the church to "set aside such excuses and to declare God's will both in words and deeds." The report asserts that "when we are given Christian insight the whole pattern of racial discrimination is seen as an unutterable offense against God, to be endured no longer, so that the very stones cry out."

In a portion on "the task of the churches," the report asserts that it is the task of the church "to challenge the conscience of society; if there is no tension between church and society, then either the society is regenerate or the church is conformed. Yet it also has a duty to create and to keep open every possible line of communication beween people and people, between political opponents, between people of differing views, cultures, races, languages, between the conservative and the venturesome." This report also indicates that "the churches have a special duty toward those of their members who feel called to challenge actively the conscience of society, and who thus offend against custom, and incur loneliness and suffering." Could the churchmen at Evanston be thinking, however unconsciously, of Michael Scott or of Father Huddleston or of those African churchmen who supported the defiance campaign?

A paragraph of this section report even indicates that the church cannot deny inter-marriage between racial or ethnic groups. The report describes how a minister of the church should counsel with young people preparing "for the grave responsibilities of intermarriage."

Some members of the Section in Intergroup Relations were not content to have the churches study the report. They wanted to put the World Council of Churches, in Evanston in the year 1954, squarely on record against segregation. They succeeded in having adopted, first in the section and later in the plenary session, a resolution against segregation This calls upon all member churches of the World Council to "renounce all forms of segregation and discrimination and to work for their abolition within their life and within society." The resolution denounces "any form of segregation based on race, colour, or ethnic origin" as "contrary to the Gospel." It also declares that the Assembly was "painfully aware" that "in the realities of the contemporary world, many churches find themselves confronted by historical, political, social, and economic circumstances which may make the immediate achievement of this objective extremely difficult."

The resolution against segregation points out that fellowship in the World Council can offer these churches "the strength and encouragement to help them and individuals within them to overcome these difficulties with the courage given by faith." The resolution also officially confirms the practice of the World Council not to countenance segregation or discrimination in its own fellowship. This is another way of asserting that there are some communities and some countries where the World Council will not hold an Assembly, at least until they do away with segregation or discrimination In another related resolution, the Assembly voted to try to establish a special organization or department to assist member churches "in their efforts to bring the Gospel to bear more effectively upon relations between racial and ethnic groups."

Quite apart from sections of the Assembly, the problems of race and Africa were projected in formal speeches at the various plenary sessions. Mrs John Karefa-Smart, an American-born Negro now living in Sierra Leone, said that "the presence within church life of racial and ethnic groups living, worshipping, and working in separation one from another . . . constitutes one of the most acute problems for the church in its witness in Africa." Dr. Benjamin Mays, an American Negro, received a standing ovation from delegates at the conclusion

of a major speech when he said that the present treatment of Negroes "tantamount to saying to God, 'You made a mistake, God, when you made people of different races and colours.'" Dr. Ben Marais of Pretoria, in a speech to the Assembly, in discussing the church and segregation, said that "if the Church must for practical reasons, nevertheless take account of an existing position, then this accommodation must be seen clearly as a temporary measure, a measure adopted only as the better of two evils.

Toward the close of the Assembly, six new presidents were elected, including Mar Thoma Juhanon from the church of Malabar in South India. Of the members on the 90-member Central Committee which directs the policies of the World Council, two were selected from South Africa: Dr. Brink and Bishop Richard A Reeves of Johannesburg. Also elected to this committee were the Bishop of Harrar from the Ethopian Church and the Rev Peter Dagadu from the Gold Coast Methodist Church.

Just before adjourning, the World Council of Churches issued a short message to its constituent churches and to the world. In part it contained these three significant sentences: "Millions of men and women are suffering segregation and discrimination on the ground of race. Is your church willing to declare, as this Assembly has declared, that this is contrary to the will of God and to act on that declaration? Do you pray regularly for those who suffer unjust discrimination on grounds of race, religion, or political conviction?"

The churchmen at Evanston asked some straight questions and they provided, in the section report on Intergroup Relation, some straight answers

OPEN LETTER TO MR. CHARLES OLLEY OF SALISBURY

(By 'The African Home News', Bulawayo)

DEAR MR. OLLEY,—We are glad to write this letter to you. We do not know how you look like because we have never seen you before. But we know you through your writings and judging by your writings we think you are very well informed in world affairs and, of course, your knowledge of Southern Rhodesian affairs is remarkable in the extreme.

We would like, at the outset, to congratulate you on being elected again to the Salisbury City Council after a short break. We congratulate you because we feel you have played a notable part in the development of Salisbury as a councillor. Your views as a public man seem to us to be against Africans, Coloureds and Indians and if this is true then it require no elastic imagination to see why the Indians of Salisbury succeeded in making you fail to win a by-election there sometime ago. When you lost that municipal by-election you did not seem in doubt as to why you lost it. It would be interesting to know why you seem to hate Indians. If you hate them because they originally came from India we can understand that; but you should also remember that you and your white people are not indigenous in this part of Africa. You originally came from the British Isles and have since belonged to this country by adoption. The Indians, too, belong to this country by adoption and it is true that white children and Indian children born in Rhodesia are natives of Rhodesia and are therefore full Rhodesians We make this explanation to show that your hatred of Indians if it is based on the fact that they originally came from India is far from convincing. If, however, you hate them because of their skin pigmentation, well, that is a different matter.

What of the Coloureds? What is wrong with them? You cannot say they are aliens because they are not. They are in all respects, natives of this country. So, if you hate them, as you seem to hate them, it is clear that you do so because of their skin pigmentation.

What of the Africans? What wrong have they done? Since they are natives of this country it is clear you do not like them because of their skin pigmentation. Yes, you intensely hate the Africans because you describe them as kaffirs, negroes, baboons, munts and what not. Why do you do all this Mr. Olley? We can understand you calling an African all sorts of insulting names provided such an African has provoked you beyond endurance. But we think there is absolutely no justification on your part calling members of a racial group all sorts of insulting names in order to influence your fellow-Europeans to hate Africans as you do. It seems to us this attitude you have unfortunately adopted for reasons best known to yourself alone may, in the long run, embitter race relations in this multi-racial community of Southern Rhodesia.

Sir Godfrey Huggins, the Federal Prime Minister, has spent his whole life in this country fighting for the consolidation of the White man's power and influence. There are some people who think he is a great man. Such people are entitled fully to their views. Our views are different; but we are prepared to admit that Sir Godfrey is one of the best protectors of European interests in Southern Rhodesia as well as in the Federation. We know you do not agree with his politics.

We know that you think he handed the white people of this country to "the black North," as you say, because you opposed federation. You were in favour of this country acquiring Dominion status without it uniting its fortunes together with Northern Rhodesia and Nyasaland.

Perhaps you were right, who knows? But we think Sir Godfrey is fighting hard for white domination in Central Africa which he calls Partnership. For our part, we find it hard to agree that this is partnership.

Your views on Africans are the same as the views held by Mr. Abercrombie, Editor of 'White Africa' regarding Africans. Both of you do not seem to understand that to oppress Africans as your people are doing will hasten their liberation whether your people like it or not. You and your people do not seem to understand that the cruel way in which you treat Africans is not right and that, in spite of your so-called goodness, Almighty God can never allow you to "sit" on Africans, for all time, if He is a true God fair and just to all races and colours He created.

We are informed by some of our African friends who live in Salibury that you always tell Africans at that end of the country that what you publicly say about Africans, Indians and Coloured is what the great majority of your people are saying, the only difference being that you speak openly and tell these racial groups what you think of them whereas other public men in your racial group bluff and deceive them. that is what you say, we entirely agree with you. There are a lot of white deceivers in this country who speak with two voices. When they are with the Africans the say all sorts of nice things about them. They even promise them the moon. But the moment they go back to their own people they cast off the sheep's skins and become themselves, their real selves. That, to our way of thinking, is the fundamental reason why there will always be friction in this country among the races. There is too much deceiving and bluffing with the result that people fail fully to understand one another. Many white people in this country are said to be followers of Jesus Christ and go to houses of worship but, strange to say, they hate Rev. Michael Scott and other true followers of Christ for the simple reason that these people try to live up to Christian principles and ask from their fellow white people that they should try and treat other humans justly and fairly.

We have already said that we entirely agree with you that your views are shared by many white people in this country. We see that nations of the world are trying to establish lasting peace. We see that the Western Democracies are trying to build friendships with Communist-ridden countries for the sake of world peace. We see that the Mau Mau "incident" is and has been a very expensive business. We see that the colour policies of the Union Government will some day cause world war unless sanity prevails before it is too late in that unhappy land. Within the Federation we see deportations of significant African leaders. We see the Federal Government having two Southern Rhodesian Africans reprepresenting themselves and the Fedreal Party which elected them and not the African people because the African people never wanted and do not want them. We see them running out of the Federal Chamber at voting time on Mr Yamoa's motion of equality. We see the Southern Rhodesia Parliament continuing to keep out Africans from Parliament when in other territorial parliaments within the Federation Africans have direct representation.

What do you think of all this Mr. Olley? Don't you think your people are mean? Don't you think that you, as an influential leader, can do something to put right these glaring injustices? Are you people not ashamed of these things more especially in view of the fact that your "natives" are as submissive to you as a sheep before its slaughterers? We have notyet forgotten the usual good spirit of England which is characterised by humanitarian

ism towards less fortunate members of the British Commonwealth of Nations. And you people are said to have been hewn from that rock. If so, why are you so different from your people in pour treatment of South Rhodesia Africans? Why? Why?

We would like to assure you Mr. Olley that the Africans do not care for social equality and all that sort of thing. What they want is the improvement of their economic position so that they may bring up their children decently and be happy also among their own people if you drive them to that. We shall not make the mistake of suggesting that the Africans want economic equality because we realise that you people would at once see red and yet, in actual fact, there is no need for you to see red at all if you are prepared to face realities squarely.

In your paper 'The Rhodesian Monthly Review' we feel you can do a lot of good work to harmonise and humanise relationships between Europeans and non-Europeans because you are one of the few European gentlemen who seem to have immense influence among thinking Europeans in this country.

During the last world war our people paid for the freedom of other nations through their labour and loss of their lives and we are supremely happy that they did this on behalf of the British Sovereign whose loyal subjects we are. We humbly ask the white people of this country not to forget this service because it stands to reason that in the fial analysis the loyalty of our people to the British Crown depends, in large measure, on the way our people are treated by Her Majesty's Government in Southern Rhodesia. We have said above that our people paid for the freedom of other nations because they are treated as if they are disloyal to the Queen inasmuch as they are being moved, year in and year out, to virgin areas leaving behind at their deserted kraals their dearest and most sacred possessions, that is, their manured lands, wells of water, demolished and, above all, their ancestral spirits resting in graves that look forlorn.

This, Mr. Olley, is not freedom by any stretch of imagination. I is oppression, pure and simple. And you as a man of understanding and influence, instead of spending the evening of your life telling the world through your journal that the Africans are niggars, munts and so on, you can help immensely in bringing near to Southern Rhodesia the Kingdom of God by respecting all non-Europeans, such as Africans, Indians and Coloured as they respect you and other members of your race. Surely, Mr. Olley, your dignity and reputation do not suffer by your treating non-Europeans with respect. In fact, there are now some Africans who think it is not worthwhile to respect members of a race who like to speak ill of them without reason. We think it would be a good thing if you would try and treat our people as you would that they should treat you and your people.

We are not among those Africans who think that white people should return to whence they came. We think it is a real blessing to have white people in this part of the world. All the developments we see around us are, in the main, due to them and we take our hats off to them for the giant strides this country has taken in its development within sixty years of its occupation by white people. But although this is what we think of the white man we, however, do not like the way he treats us. In many ways, the white man treats our people worse than he treats his domestic animals. This is a clear sign that the white man does not like our people. It is such a pity that we are unable to communicate with God in order to find the basic cause of this hatred.

Fortunately, there are some Europeans, good Europeans, who, quietly and unostentatiously, do wonderful work for the African people. These do not climb up Mount Everest and shout to the world about their good work. Indeed, they are the salt of the earth. And it is very doubtful whether this earth would be worth living in without them.

Well, Mr. Olley, we are sure, you do not know us. We are the publishers of the The African Home News' in Bulawayo. Our primary aim is to tell the truth, the whole truth and nothing but the truth in this newsletter. We believe we can be of use in the service of our down-trodden people by expounding truth in all its nakedness to those who like it. Alas, truth being bitter and most unpalatable very few white people in this country like to hear it. But in spite of their fewness it must be told fearlessly.

Ladysmith School Sports

The first inter-house athletic meeting of the Ladysmith Madressa Government-Aided Indian School was held on Sunday, September 12. The Principal, Mr I. A. Singh, in welcoming parents and well-wishers, traced the growth of the school. "Keeping in line with this growth we have introduced the House System," he said. A large crowd witnessed a keen competition in a lengthy and enjoyable programme. The fancy dress parade was very impressive. The meeting was opened by Hajee M. I. Saedat. Hajee A. A. Karrim presented the prizes. The results were as follows:—Saphire House 176 points, Beryl House 142 points, Emerald House 141 points, Ruby House 80 points.

Donors and winners of trophies:—Amod's Floating Trophy for Composite Log, won by Sapphire House. Sansar Club Floating Trophy, senior division, won by Beryl House; H. E. Sader Memorial Trophy, junior division, won by Emerald House. Karri Bros. Floating Trophy, juvenile division, won by Sapphire House, Ismail Moosajee Memorial Floating Trophy, won by Hassim Khan of Ruby House, Kharva's Bros. Floating Trophy, infant division, won by Sapphire House, Tommy Singh Floating Trophy, won by Zainub Khan of Sapphire House, Mr. and Mrs. J. A. McLeish Floating Trophy, senior Boys 440 yards won by Hassim Khan of Ruby House.

M. L. Sultan Technical College

(Centenary Road, Durban)

The Ceremony
of
Laying the Foundation Stone
by
Dr. B. M. Narbeth, B.Sc, Ph.D.
will take place on
Saturday Afternoon
2nd October 1954 at 3 p.m.

The College Council and Principal extend a warm invitation to the public to be present.

Academic dress will be worn where possible

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosa House.
17 Commissioner Street

P.O. Box 11012. Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	6
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty Gandhiji	3	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.1)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

..and SUNBEAM
is so economical too!

House-proud wives who strive to keep their homes bright and cheerful-looking, use Sunbeam...it gives that pleasing shine to floors and furniture!
And so economical too...a *little* Sunbeam spreads easily over a *large* area to shine for days on end.
Sunbeam makes work easy...saves time and money.

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK Always ask for

SUNBEAM
POLISH

Shines... and shines and shines

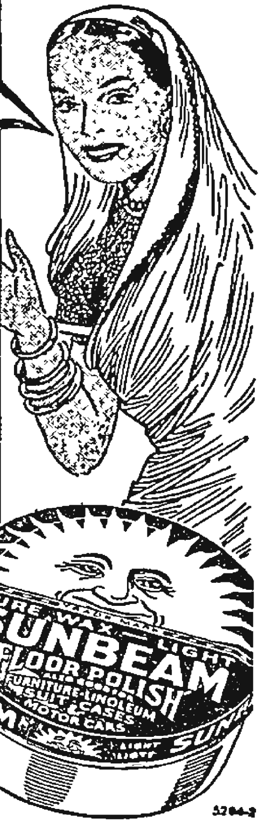

24 5204-2

Someone Important may look at your shoes to-day

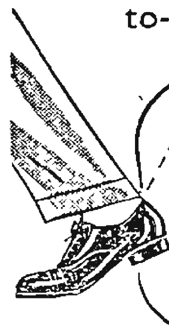

KEEP A SHINE ON YOUR SHOES EVERY DAY WITH THE BEST POLISH-
NUGGET

NUGGET'S SPECIAL WAXES PRESERVE THE LEATHER

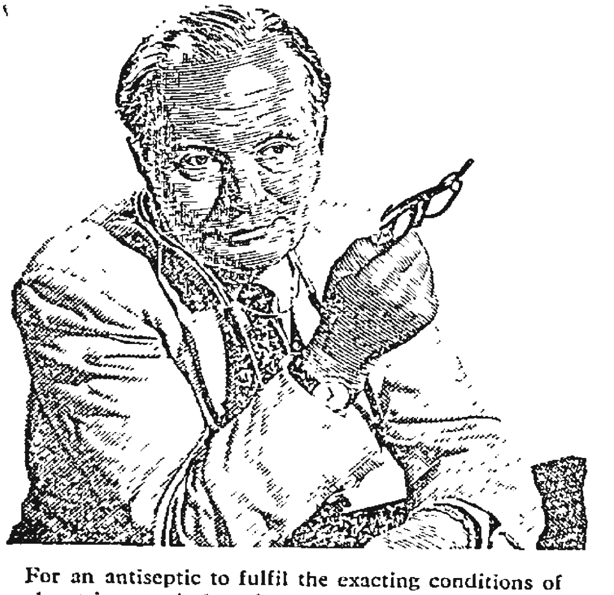

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'
In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL
THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

44 9558 I

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER —C. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA —C. Rajagopalachari	5	6
BHAGAVAD GITA—Abridged and explained by C. Rajagopalachari	4	0
INTERNATIONAL SHORT STORIES —The best from 23 countries	17	6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix. Natal

HIND SWARAJ OR
INDIAN HOME RULE
By Gandhiji

Gandhiji says regarding it:
"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate......It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.
New Revised Edition with an introductory essay by Mahadev Desai
Price: 1s. 6d.
Obtainable from:
'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, September 8.

LARGE areas in North-East India which escaped the ...ly floods have now been ...undated with the second ...ising of the rivers within a ...onth. The floods in North-East India, Nepal and East ...akistan have submerged an ...rea of about 50,000 square ...iles. Such a disaster has never ...efore been experienced in ...he sub-continent. The new ...oods are not only on a large ...le than the first floods, but ...ey have created entirely new ...roblems of relief and rehabilitation. Cultivators in North ...ihar, for example, transplanted ...addy wherever the flood waters ...ad receded in the early part of ...ugust. This called for a great ...eal of labour, courage and expenditure, partly met out of ...overnment assistance. With the ...newal of floods last week these ...edlings have been completely ...iped out. Fresh seedlings will ...ot be available for transplanting after the present flood waters ...cede even if the money required is made available. So ...e cultivators will have to ... provided with sustenance for ...e coming year besides ...lping him to enable him to ...ke up cultivation again. The ...s of life in the second floods ...s been far larger than in the ...st floods and reports of devastation are still pouring in.

The worst affected area is ...rth Bihar. Out of North ...har's total area of 96,081 ...uare miles, 21,453 square ...iles area has been affected by ...ods. Sixty-three human lives ...ere lost. Out of a total num...r of 21,107 villages, 8,119 ...llages were flooded, affecting ... population of 765 lakhs. ...ops over 36.65 lakhs of acres ...d been destroyed or damaged. ...aving out Muzaffarpur dis...ct where enumeration of ...uses damaged or destroyed ...as still in progress, and in...uding only incomplete figures ...r Saharsa district, 74,917 ...uses had been destroyed or ...maged.

About 875 relief parties, ...ing about five thousand boats ...e functioning in the areas at ...esent. Their task is to rescue ...arooned people to safer areas, ... distribute food to indigent ...milies and to render medical ...d to human beings and cattle. ...overnment has arranged free ...istribution of foodgrains, cloth, ...edicines and other necessaries ...life and loans are being ad...nced to cultivators to help ...em to restart their agricultural operations. Arrangements have also been made to sink tubewells in the flooded area to provide irrigation facilities and supply of drinking water. A number of schemes have been undertaken to provide employment to labourers and other middle class people who have been thrown out of occupation and have no means to maintain themselves.

The Government of Bihar will spend over Rs. 6.5 crores during the current financial year for relief work. The Government of India is also helping the Governments of the flood-affected provinces in every way possible. A compaign is afoot in India to collect funds for the flood-affected people, which has received generous support. Many foreign countries have also sent aid either in cash or kind. Since 1959 Bihar has lost through alternate floods and droughts about Rs. 170 crores. The experts of the Government of India are investigating and trying to find out ways and means to control the floods on a permanent basis.

Assam is another unfortunate State where floods come recurrently devastating large areas. The raging waters of the turbulent Bramaputra have already brought death and destruction in a 14000-square-mile area. Twenty persons have been drowned and public and private property worth over Rs. 15 crores has been lost. The floods have also ravaged hundreds of square miles of area in Uttar Pradesh and West Bengal, but the damage there is comparatively less.

• •

The struggle for freedom from Portuguese yoke by Goans continues. The people in Goa itself are offering Satyagraha by marching with the Indian National Flag in the streets. Over a thousand people are reported to have been arrested by the Portuguese authorities. The Goan National Congress continues to send batches of Goan Satyagrahis to the Portuguese enclave.

There was a debate on the foreign policy of the Government of India in Rajya Sabha. The debate centered round the question of Goa. All sections of Parliamentary opinion were found powerfully ranged behind the Government in demanding the end of Portuguese rule in Goa. There was, however, marked divergence in the approach to a solution of this problem.

The Prime Minister opened the debate by reiterating that the primary issue in Asia and Africa was the struggle against colonialism and that the question of Goa must be viewed in this context. The struggle in Goa would, however, be waged through peaceful means. Two leading spokesmen of the Communist Party and the right-wing Gana Tantra Parishad, Shree Sundarayya and Shree Bhanjdeo, who followed Mr. Nehru, expressed their lack of faith in the use of non-violent methods in Goa in the face of Portuguese violence. Both advocated that the issue should be settled by the Indian Army since all peaceful methods had failed. Two less belligerent alternatives were suggested by the former Law Minister, Dr. Ambedkar—the purchase of Goa by India, like the United States' purchase of Louisiana from France, or the taking over of Goa on a permanent lease as the British took over Berar from Hyderabad.

Dr. Ramaswami Mudaliar, Member of the Viceroy's Executive Council during the last war, supporting the Government's stand on Goa, recalled the fact that Portuguese "neutrality" in the last war had not prevented enemy ships from harbouring in Goa and an axis radio station being established there. He also quoted Portugal's black record as a colonial power with all the authority of the Chairman of the U.N. Commission on Forced Labour.

Some other speakers also demanded military action against Goa. But generally speaking the debate was of high order. Although the main focus was on Goa, the discussion touched on a number of other points of topical interest.

In a rapid survey of international affairs, Mr. Nehru declared that the alternative to co-existence in the world today was co-destruction. The Geneva Conference succeeded because it faced this choice and found that the people all over the world fervently desired peace. The proposed Bagnio conference on SEATO went against this concept of co-existence and could only result in a reversal of the trend towards peace and the easing of tension started at Geneva.

Reiterating the peaceful and non-violent policy of the Government in regard to Goa, Mr. Nehru said, "we could not stop Goans from marching in Goa, but we have deliberately prevented Goans from going in with arms and non-Goans from going in whether with arms or without. Various forces were at work in India and outside India and I have no doubt at all in my mind as to what the fate of Goa was going to be. India was too big to follow any other way. Goa must inevitably come to India. There was no point in rashly expediting the inevitable.

Mr. Nehru again referred to Goa when he replied to the debate. The Prime Minister declared that Portugal was trying to provoke India into wrong action but that India would adhere firmly to the peaceful approach that motivated its entire foreign policy. His own urge was to go to Goa himself, flag in hand, rather than stop anybody from going there.

The Government of India has rejected the Portuguese request to allow transit facilities to Portuguese to recapture the Nagar Haveli freed by the Goans. In a latest note, the Portuguese Government suggested that negotiations be started on September 7 in New Delhi, but on the subjects suggested solely by Lisbon. The Government of India has shown readiness to start negotiations on the question of impartial observations on the date suggested, but rejected the conditions attached by the Lisbon authorities. But Portugal has backed out of the proposition again.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferreirastown, Johannesburg. 'Phone 33-1654.

Cuticura

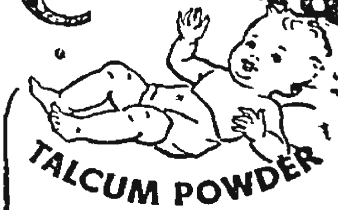

TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

510

THE

Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

★ OLD AGE PENSION

★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION

★ DEATH DUTIES

★ MONEY TO FREE YOUR HOME

★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS

★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.

Phone: 21773

FOR RUBBER STAMPS AND

PRINTING

CONTACT . . .

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN

PHONE 61096
P.O. BOX 2782

TELEGRAPHIC ADDRESS "QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persona Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone Day 24169 — Phone Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufactures of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependents?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29368

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155|7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 53. Telegrams 'SOLANKI.'
P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhewan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag. Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard) 24179 (Manager)
Cables & Tel. Add: "PROSPERITY" (All Branches)
P.O. Box 2197
(Established 1927

Premier Produce
Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import to the Head-Office.
Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG	BENONI
Phones: 34-3554/5	Benoni Coal Site
P.O. Box 200, Fordsburg,	Phone 54-1813,
82, Crown Road,	Rangeview Coal Sites—54-2205
Fordsburg, Johannesburg.	P.O. Box 392, Benoni.

ATTRACTIVE
SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45" Green, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11yd.
Self Check Fancy Voiles with Block Designs 45" 4/11 yd.	Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.
Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.	Embossed Georgettes 45" Basket Design 6/11 yd.
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Jari Work Sarees £4-10-0 each
Floral Bembergs 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0 each
Bordered Georgette 45" All Shades 3/11 yd.	Benares and Tinsel Jari Borders Big Range In Stock

BLOUSES	CHAMPALS!
Chinese Embroidered Satin and Georgette Blouses and Latest Skippers 8/11 each.	Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Proprietors :
C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

We have all records in H.M.V. and Columbia which you hear from ALL INDIA RADIO SERVICES

			s.	d.
Alibella	6	Records	46	6
Baiju-Bawre,	7	"	54	3
Amber	6	"	46	6
Anar-Kali	6	"	46	6
Aah	5	"	38	9
Saqi	5	"	38	9
Tarana	5	"	38	9
Sangeeta	5	"	38	9
Poonam	4	"	31	0
Jaal	4	"	31	0
Daag	4	"	31	6
Sagai	5	"	38	9
Unbonee	3	"	23	3
Pooja	3	"	23	3

Only 3/6 Packing Postage Charge Extra. Include.

Obtainable at our only Address:

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS
(Corner Grey and Lorne Streets)
286 Grey Street,
DURBAN.
Phone: 26070

Printed and Published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

પુસ્તક ૫૨ મું—અંક ૩૭

તા. ૨૪ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૪.

છુટક નકલ પેની ૬.

હર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

★

એક નિષ્પાપ પુરૂષનું આત્મ સમર્પણ સામા વાળાને મારતાં જે મરે એવા દસ લાખ પુરૂષો ની કુરબાની કરતાં દસ લાખ ગણું શકિતશાળી હોય છે.

—૦—

રાષ્ટ્રોની બેઠકોમાં આપણો પડયો બોલ ઉપડે એવી સ્થિતિ આણવાની આપણી અભિલાષા હોય તો નિષ્પાપ સ્ત્રીઓ અને પુરૂષોની એક હજાર નહિ પણ ઘણા હજાર હત્યા સમતાપુર્વક સહન કરવા આપણે તઈયાર રહેવું જોઇએ. તોજ આપણે જગતમાં એવું મહાપદ પામીએ, જેને બીજી કોઈ પ્રજા ટપી ન જાય.

ગાંધીજી.

★

આપણે પોતે નિર્માણ કરેલાં દુઃખો

(કેદારનાથજી નાં 'વિવેક અને સાધના'માંથી.)

આપણે પોતે અજ્ઞાન, મોહ, લાલચ, ક્ષણિક અને ક્ષુદ્ર સુખની ભ્રાંતિ તેમજ પોતાના દુર્ગુણોને કારણે કેટલાં દુઃખો નિર્માણ કરીએ છીએ તેનો આપણે વિચાર કરવો જોઈએ. તેજ પ્રમાણે પોતાના જેવા જ સમાજ તરફથી કેટલાં દુઃખો નિર્માણ થાય છે તેનોયે આપણે વિચાર કરવો જોઇએ.' આપણા અને બીજાઓના દોષોને લીધે તેમજ આપણા બધામાં માનવતાનો વિકાસ ન થવાથી જે દુઃખો આપણે બધાને ભોગવવાં પડે છે તેનો કર્તા કોણ? પરમેશ્વર કે આપણે? તેનો આપણે વિચાર કરવો જોઈએ, તે દુઃખોના આપણે બધા મળીને જો કર્તા હોઈએ તો આપણે જ નિર્માણ કરેલાં દુઃખોથી બીને અને ત્રાસીને મરી ગયા પછી મોક્ષની ઇચ્છા અને આશા કરવામાં શો અર્થ છે? માટે દુઃખમાંથી છુટવા માટે ઇશ્વર સ્વરૂપ, આત્મરૂપ કે બ્રહ્મરૂપ બનવાને, પ્રયત્ન ન કરતાં, આપણે પોતે તેવા છીએ એમ ન માનતાં, જન્મથી પ્રાપ્ત થએલું મનુષ્યત્વ કાયમ રાખીને તેનીજ શુદ્ધિવૃદ્ધિ કરવાનો આપણે બધા પ્રયત્ન કરીએ તો માનવી દુઃખોનો સંપુર્ણ અંત થઈ ન શકે તો પણ આપણા જ દોષોને કારણે નિર્માણ થનારાં કેટલાંયે દુઃખો નાશ પામશે, કેટલાંય અસહ્ય દુઃખો સહ્ય થશે, અને કેટલાંય દુઃખોમાં રહેલી દુઃખ વિષયક કલ્પનાઓ નાશ પામશે. અજ્ઞાન જાય, જ્ઞાન જાગ્રત થાય, કર્તવ્ય નિષ્ઠા સ્થીર થાય, ચિત્તની શુદ્ધિ થાય, અને સદ્‌ગુણ અને પુરૂષાર્થની વૃદ્ધિ થવા માંડે તો સુખદુઃખો વિષેની આપણી પહેલાંની કલ્પના ને વ્યખ્યાઓ પણ બદલાઇ જશે. માનવી જીવન કેવળ સુખમય જ હોવું જોઇએ એ કલ્પના આપણે છોડી દેવી જોઈએ. પ્રામાણિકપણે જીવન ગુજારવા માટે કરવાં પડતાં કષ્ટોને પરિશ્રમોને આપણે દુઃખ માનવું યોગ્ય નથી. કર્મેન્દ્રિઓ કે જ્ઞાનેદ્રિઓને પડનારી તાણ અને તેને પરિણામે થનારી કેટલીક પ્રતિકુળ સંવેદનાઓને આપણે દુઃખ ન સમજવું જોઇએ, તેને અયોગ્ય માર્ગે ટાળવાનો આપણે પ્રયત્ન ન કરવો જોઇએ. તે તાણને લીધે તેમજ પ્રતિકુળ સંવેદનાઓને પરિણામે આપણે ઉન્નત થઈએ છીએ કે નહિ તે આપણે જોવું જોઇએ. ઉન્નત વિચારોથી જો તે તાણ અને પ્રતિકુળ સંવેદાનાઓ આપણે શાંત કરી શકીશું તો તેનાથી આપણી ઉન્નતિ જ થઇ એમ ચોકકસ સમજવામાં કશી હરકત નથી. આવી રીતે માનવી જીવનનો, તેના દુઃખોનો અને મુશ્કેલીઓનો વિચાર કરીને તેમાંથીયે પોતાની ઉન્નતિ સાધવાનો માર્ગ આપણે કાઢી શકીએ તો આજનાં દુઃખો આપણને ભયંકર નહિ લાગે. માનવતા પ્રાપ્ત કરવી એજ આપણું ધ્યેય છે, એની આપણને ખાતરી થશે, મરણોત્તર અવસ્થા વિષે આપણે નિશ્ચિંત થઇશું આવી રીતે સાચા માનવ ધર્મનું આપણને દર્શન થશે એટલે તેનું જ આચરણ કરીને આપણે બધા કૃતકૃત્ય થઇશું એમાં શંકા નથી.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૪ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૪.

મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિ

મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિ હીંદુ તીથી મુજબ ગુરૂવાર સપટેમ્બર તા. ૨૩મીના અને અંગ્રેજી તારીખ મુજબ અકટોબર તા. ૨જીના આવે છે. એ બે તારીખોના વચગાળાનો વખત એક સપ્તાહનો હોઇ ગાંધીજીના અનુયાયીઓ એ આખો સપ્તાહ ઉજવે છે. ગાંધીજી પોતાની જન્મ તીથી બીજી જન્મતીથીઓ સાધારણ રીતે ઉજવાય છે એ રીતે ઉજવાય એમ ઇચ્છતા નહોતા. તેઓ ઇચ્છતા કે એ પ્રસંગ કંઇક ઉપયોગી કાર્યમાં ગાળવામાં આવે કે જેથી જનતાને લાભ થાય. હીંદમાં સૌથી મોટો સવાલ કરોડો ભુખે મરતાને અન્ન અને અર્ધનગ્નાવસ્થા ભોગવનારાઓને વસ્ત્ર પુરાં પાડવાનો હતો. એ સવાલનો ઉકેલ દરેકે દરેક ઘરમાં ચરખો દાખલ કરવાથી લાવવામાં આવ્યો હતો. તેનાથી દરેકે દરેક પુરૂષ, સ્ત્રી અને બાળકને રોજી મળી અને અન્ન અને વસ્ત્ર મળ્યાં. આથી એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિનો સપ્તાહ જેટલી ખાદી ઉત્પન્ન થઇ શકે તેટલી ખાદી ઉત્પન્ન કરવામાં ગાળવો. આજે હવે સૌથી મોટો સવાલ ભુમી વિનાના લોકોને ભુમી પુરી પાડવાનો આવી ઉભેલો છે અને તેથી શ્રી. વિનોબા ભાવેનાં નેતૃત્વ નીચે ભૂદાન યજ્ઞ ચાલી રહ્યો છે અને ગાંધી જયન્તિ સપ્તાહ વખતે અમારી ખાત્રી છે કે એ કાર્યને જેટલો બને તેટલો વધારે વેગ આપવામાં આવશે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં અમુક સંસ્થાઓએ ગાંધી જયન્તિ સપ્તાહ દરમીયાન અમુક વખત ગાંધીજીનાં સાહિત્યના સામુદિક વાંચન અને પ્રાર્થનામાં ગાળવાનું ગોઠવ્યું છે. એ બન્ને બેશક પ્રશંસનીય છે. પરંતુ ગાંધીજી કર્મયોગમાં માનતા હતા. અને એ કર્મ પોતાના સ્વાર્થને માટે નહિ પરંતુ પરોપકારર્થે નિઃસ્વાર્થ કર્મ. એક વસ્તુની જો મહાત્મા ગાંધીને ચીડ હોય તો નિષ્કર્મની હતી. તેઓ માનતા કે માણુસના જીવનની એકેએક પળનો સદુપયોગ થવો જોઇએ અને પોતાના જીવનમાં તેનો અમલ તેઓ ચુસ્તપણે કરતા હતા.

બીજી વસ્તુ, જેનાપર તેઓ ખાસ ભાર મુકતા હતા તે સત્ય. સૂક્ષ્મમાં સૂક્ષ્મ અસત્ય તેના કોઇ પણ સ્વરૂપમાં તેઓ સહન કરી શકતા નહોતા એ તેમને મોતના ઘા સમાન લાગતું હતું. ખાનગી જીવનમાં તેમજ જાહેર જીવનમાં વાણી તેમજ વર્તનમાં સત્યના પાલનને તેઓ અત્યંત અગત્ય આપતા હતા.

હીંદના રાજકારણમાં ગાંધીજી દાખલ થયા તે પહેલાં એ દેશની એ વખતની સરકારના અત્યંત ત્રાસના કારણે રાજકીય પ્રવૃત્તિઓમાં ગુપ્તપણું હદ બહાર ચાલી રહ્યું હતું. પરંતુ તેઓ રાજય ક્ષેત્રમાં દાખલ થયા તેવુંજ સ્થિતિમાં પરિવર્તન થવા લાગ્યું. ગાંધીજીએ લોકોને માણુસનો ડર છાંડતાં અને ઇશ્વરનો ડર રાખતાં શીખવ્યું. એ ક્ષણથી છ વરસનું નાનું બાળક પણ પોલીસ કે બંદુકનો ભય રાખ્યા વિના રાષ્ટ્રધ્વજ હાથમાં લઇ રસ્તાપર નિર્ભયપણે ફરવા લાગ્યું. ત્યાર બાદ પાછળથી તો એવું બન્યું કે લોકો પોલીસથી ડરવાને બદલે પોલીસ લોકોથી ડરવા લાગી અને મહાન બ્રીટીશ સરકારને તેઓની તોપોના મોઢાં બંધ થઇ ગયા હોવાનું કબુલ કરવું પડયું.

આ ગુણો આ દેશની હાલની સરકાર સામેની આપણી લડતમાં આપણે કેળવવાની જરૂર છે. જ્યાં સુધી આ પણે માણુસનો ડર ત્યજી ઇશ્વરનો ડર રાખતાં શીખીશું નહિ ત્યાં સુધી, અમને ભય છે કે, આપણી લડત બહુ આગળ વધી નહિ શકે. અમારે સ્વિકારવું જોઇએ કે કોંગ્રેસના નેતાઓ પોતાના ઉપર સરકાર તરફથી મુકાયેલા પ્રતિબંધોને મુંગે મોઢે સ્વિકારી લે છે એ સાથે અમે જરાયે સંમત થતા નથી. આપણી ઉપરના જુલમો સામે લડત ચલાવવાની અહિંસક રીત જો એક નીતી તરીકે પણ આપણે સ્વિકારેલી હોય, અને સ્વિકારેલી હોવાનો આપણે દાવો કરીએ છીએ, તો આપણે એ રીતનો પુરેપુરો અભ્યાસ કરવો જોઇએ અને તેને પુરેપુરી અમલમાં મુકવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. આપણી સત્ય નિષ્ઠા વિષે સરકારને આપણે બીલકુલ નિર્ભય બનાવવી જોઇએ. આપણા સઘળાં કાર્યો તદ્દન ઉઘાડાં હોવાં જોઇએ. તો પછી આપણે જોઇશું કે આપણે સરકારને બીવાનું કશું કારણ નહિ આપેલું હોવા છતાં આપણે તેનાથી ડરવાને બદલે તે આપણાથી ડરવા લાગશે.

મહાત્મા ગાંધીજીની આ જન્મતીથી પર તેમના ગુણગાનો ગાવાને બદલે જો સત્યાગ્રહરૂપી અમોઘ શસ્ત્ર તેઓએ આપણા હાથમાં મુકેલું છે તેનો કેવી રીતે ઉપયોગ કરવો તેનો ઉંડો અભ્યાસ કરીશું તો તેમને આપણે ખરી અંજલી આપેલી ગણાશે. એ શસ્ત્રનો જો બરોબર ઉપયોગ કરવામાં આવે તો અમારી ખાત્રી છે કે હાઇડ્રોજન બોમ્બ પણ તેની આગળ ઓગળી જશે.

આફ્રિકનો અને આઝાદી

આજે દક્ષિણ આફ્રિકામાં ખાસ કરી આફ્રિકનો અને સામાન્ય રીતે સઘળા બીન ગોરાઓ સરકારના અન્યાયી અને અપમાન ભરેલા કાયદાઓની ચુડમાંથી મુક્ત થવાની લડત લડી રહ્યા છે. પરંતુ મુક્તિ—આઝાદી માંગી મળતી નથી; તે લેવી પડે છે. માણુસને મુક્તિ જોઇતી હોય તો તેણે મુક્ત થતાં શીખવાનું છે. નાની નાની બાબતોમાં જેઓ પોતાની ઇન્દ્રિઓનાજ ગુલામ બનેલા છે તેઓ મુક્તિનો પહેલો પાઠ પણ શીખ્યા નથી. આજે આપણે નીરીક્ષણ કરતાં જોઇએ છીએ કે માણુસ બીડીનો ગુલામ બને છે, રેસીસનો ગુલામ બને છે, દારૂનો ગુલામ બને છે, ચા જેવી વસ્તુનો પણ ગુલામ બને છે. એવી અનેક વસ્તુઓનો ગુલામ બને છે. અરે પશ્ચિમના સુધારાના તો આપણે સઘળાજ ગુલામ બનેલા છીએ પછી આપણને મુક્તિ—આઝાદીની વાત કરવાનો અધિકારજ શું છે! હીંદની પ્રજા આજે ભલે ગર્વ લે કે તે પરદેશી રાજયની ગુલામીમાંથી મુક્ત થઇ છે પરંતુ પહેલાં તે બ્રીટીશની ગુલામ હતી. આજે તે અમેરીકાની ગુલામ બનવા લાગી છે. સ્વરાજય મળ્યા પછી "સ્વદેશી"નું પાલન તો મહાત્મા ગાંધીજીના ચુસ્ત અનુયાયીઓ કરે છે તે સિવાય હીંદના લગભગ સઘળાં પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ અમેરીકાના ગુલામ બની રહ્યા છે. કપડાં પહેરવામાં, ટાપટીપ કરવામાં, રહેણી કરણીમાં પહેલાં બ્રીટીશની નકલ કરતાં હતાં. આજે અમેરીકાની નકલ કરી રહ્યાં છે. મહાત્મા ગાંધીજી દેશને આત્મોન્નતિનો પાઠ શીખવતા હતા. આજે દેશને ઔદ્યોગીકરણનો પાઠ શીખવાઇ રહ્યો છે. મહાત્મા ગાંધીજીએ જોયું કે લોકો યંત્રના ગુલામ બની રહ્યા છે અને તેમાંથી તેઓને હાથ ઉદ્યોગ અને ગ્રામોદ્યોગ તરફ વાળી મુક્ત કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા. આજે દેશને ફરી યંત્રના ગુલામ બનવાનું શીખવાઇ રહ્યું છે. એટલે એ આઝાદી કયાં સુધી નભી રહેશે એ શંકા ભરેલું છે.

આ દેશમાં આફ્રિકનોની દશા પણ તેવીજ છે. તેઓ આઝાદ થવા માગે છે પરંતુ પશ્ચિમના સુધારાની ચુડમાં તેઓ એટલા ફસાયા છે અને તેમાં એટલાં ઓતપ્રોત થયા છે કે આઝાદી હજુ તેઓને માટે હજારો ગાઉ દુર છે. તેઓ એ વસ્તુ સમજી શકતા નથી કે તેઓની દક્ષિણ આફ્રિકાની કરોડની અને આખા આફ્રિકાની કરોડોની વસતી પશ્ચિમના અને પૂર્વના દેશોની વિશાળ બજાર છે. બહારનો માલ ખરીદતા તેઓ અટકે અને તેઓનું જુનાં વખતનું સાદું જીવન ગાળતા થઇ જાય તો પરદેશો તેઓના ઉપર તાબડધિન્ના કરે છે તે ન કરી શકે. પરંતુ એ વસ્તુ આજે તેઓને ઠસાવી શકાતી નથી. ગોરા જે વસ્ત્રો પહેરે એ તેઓને પહેરવાંજ જોઇએ. પશ્ચિમના અને પુર્વના લોકો જે ખાય એ અને એ રીતે તેઓને ખાવુંજ જોઇએ, તેઓ જે કરે એ સઘળું તેઓએ કરવુંજ જોઇએ. યુરોપીયનો શરાબ પીએ તો તેઓને તેઓનું આખું અંગ સળગી ઉઠે એટલો જલદ પીવોજ જોઇએ, યુરોપીયનો જુગાર ખેલે તો તેઓને તેઓના કરતાં હજાર ગણો વધારે ખેલવોજ જોઇએ, પછી ભલે તેમાં પાયમાલ થઇ જતા અને ગોરાના કાયમના ગુલામ બની જતા. ગોરી સ્ત્રીઓ જેવાં વસ્ત્રો પહેરે તેવાં તેઓની સ્ત્રીઓએ પહેરવાંજ જોઇએ. ગોરા નાચે તેમ તેઓને નાચવુંજ જોઇએ. અને ગોરાઓના સઘળા રીત રીવાજોનું અનુકરણ કરવુંજ જોઇએ પછી ભલેને તેઓના સાદા રીત રિવાજો, રહેણી કરણી, નાચ સંગીતમાં ગમે તેટલું વધારે માધુર્ય અને સૌંદર્ય રહેલું હોય. આ તેઓની દુર્દશા છે.

એ સઘળું તો ઠીક પરંતુ આફ્રિકનોનો પોતાનો અવાજ દર્શાવનારૂં આખા દક્ષિણ આફ્રિકામાં તેઓની સ્વતંત્ર માલીકીનું એક પત્ર પણ નથી. જેટલાં તેઓના અવાજનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવવાનો દાવો કરનારાં પત્રો છે તે કરોડપતી યુરોપીયન સીન્ડીકેટોની માલીકીનાં છે. આ સઘળું જોતાં ભલે તેઓ મુકતીની બુમો પાડતા પરંતુ હજુ તે તેઓનાથી ઘણીજ દુર છે એમ કહેવું જરાયે ખોટું નથી.

આ સ્થિતિ જ્યારે યુનીયનમાં વર્તી રહી છે ત્યારે અમને જોઇને ખરેખર આનંદ થાય છે કે સધર્ન રોડેસીયાના આફ્રિકનોએ વગર છાપખાનાએ "ધી આફ્રિકન હોમ ન્યુસ" નામનું એક પત્ર સાઇકલોસ્ટાઇલથી શરૂ કરેલું છે જેમાં તેઓ દર અઠવાડીએ પોતાનો સ્વતંત્ર મત દર્શાવી શકે છે. આ પત્રની સ્થાપના ૧૯૫૩માં થઇ છે અને અત્યાર સુધીમાં ચાળીસ અંકો બહાર પડયા છે. તેના સપટેમ્બર

ના. ૧૧મીના અંકમાં એ પત્રે સોલ્સબરીના સીટી કાઉન્સીલર મી. ચાર્લ્સ ઓલીપર એક ખુલ્લો પત્ર લખેલો છે તે જાણુવાજોગ હોવાથી તેનો અનુવાદ આ અંકમાં અન્ય સ્થળે આપીએ છીએ.

વિવિધ ખબરો

ડરબનમાં ઉઘડેલી નવી સ્કુલ

સુરત હીંદુ એસોસીએશન તરફથી પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટપર આવેલી તેની જમીનપર પા. ૪૦ હજારની કીંમતે બંધાવેલ નવી સુરત હીંદુ ગવર્નમેન્ટ એડેડ ઇન્ડિઅન સ્કુલનું ઉદ્‌ઘાતન શનીવાર સપટેમ્બર તા. ૧૮ મીના ડાયરેકટર ઓફ એજ્યુકેશન ડૉ. મેકકોંકીના હસ્તે કરવામાં આવ્યું હતું.

ડૉ. મેકકોંકીએ પોતાના ભાષણમાં પ્રાંતિક સરકાર તરફથી હીંદીઓની કેળવણી માટે છેલ્લાં થોડાંક વર્ષમાં કરવામાં આવેલી પ્રગતીનું સુચન કર્યું હતું અને હીંદી કોમે તેમાં આપેલા સુંદર ફાળાની તારીફ કરી હતી.

એસોસીએશનના પ્રમુખ શ્રી ગોવન મણીએ ડાયરેકટર ઓફ એજ્યુકેશનને આવકાર આપ્યો હતો અને પુષ્પહાર સાથે સોનાની ચાવી ભેટ આપી હતી. મીસીસ મેકકોંકીને સુંદર ફુલોની બારોટ અર્પણ કરી હતી અને પ્રાંતિક સરકારે અને કેળવણી ખાતાંએ નવી સ્કુલ બાંધવામાં આપેલી ઉદાર મદદને માટે આભાર માન્યો હતો.

બીજા ભાષણ કરનારાઓમાં મેસર્સ પી. આર. પથર, એ. એમ. મુલ્લાં, હાજી એ. એસ. કાજી, ડૉ. કે. એમ. મીઓ, સોરાબજી રૂસ્તમજી, મેસર્સ એન. જુલા એન્ડ સન્સના શ્રી ઠાકોર જુલા અને શ્રી એલ. બી. પટેલ હતા.

શ્રી ગોવન મણી તથા શ્રી માણેકલાલ જુલાએ નવી સ્કુલને માટે ફાળો ઉઘરાવવાના કાર્યમાં પોતાના કીમતી વખતનો ભોગ આપી કરેલી સુંદર મદદ બદલ તેઓનેચાંદીની ટ્રે ભેટ આપવામાં આવી હતી.

ભવ્ય મેળાવડો બરખાસ્ત થયા બાદ મહેમાનોને ચા નાસ્તો આપવા માં આવ્યો હતો.

શ્રી ગુજરાતી હીંદુ મહિલા મંડળ રેંટિયાબારસની ઉજવણી

શ્રી ગુજરાતી હીંદુ મહિલા મંડળના આશરા નીચે તા. ૨૩-૯-૫૪ને ગુરૂવારે લોર્ન સ્ટ્રીટ પર આવેલા મહાત્મા ગાંધી હોલમાં રેંટિયાબારસ ની ઉજવણી થઇ હતી. મહિલા મંડળના કોષાધ્યક્ષ અ. સૌ. દિવાળી બેન ડાહ્યાભાઇ સ્વદેશ જતા હોવાથી તેમનો વિદાય સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો.

નવરાત્રીના ગરબા

સોમવાર તા. ૨૭-૯-૫૪થી નવરાત્રીનો મહોત્સવ શરૂ થતો હોવાથી સોમવાર તા. ૨૭-૯-૫૪થી ૪-૧૦-૫૪ સુધી બપોરે ૩થી ૫ વાગે અને તા. ૫-૧૦-૫૪થી તા. ૭-૧૦-૫૪ સુધી રાત્રે ૭-૩૦થી ૧૦ સુધી ભારત હોલ માં ગરબાનો કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો છે. શ્રી. ગુજરાતી હીંદુ મહિલા મંડળના અધિકારીઓ તરફથી સર્વે બહેનોને ભાગ લેવા આમંત્રણ કરવામાં આવે છે.

પટણી સોશીઅલ કલબ
નવરાત્રીનો ઉત્સવ

પટણી સોશીઅલ કલબના આશરા હેઠળ નવરાત્રીની ગરબી તા. ૨૭-૯-૫૪ને સોમવારથી શરૂ થશે અને તા. ૬-૧૦-૫૪ને બુધવારના પૂર્ણાહુતિ થશે. ગરબી દરરોજ રાત્રે ૭-૩૦ વાગે શરૂ થશે.

દુર્ગાષ્ટમીનો હવન તા. ૫-૧૦-૫૪ ને મંગળવારે સવારના શરૂ થશે. અને પુર્ણાહુતિ બપોરે ૪ વાગે થશે. ધાર્મીક વિધિ પંડિત ગીરજાશંકર ભટ્ટના શુભ હસ્તે થશે. બન્ને પ્રસંગો શ્રી કાઠીઆવાડ પટણી સોની એસોસીએશનના અમગેની રોડ પર આવેલા મકાનમાં થશે.

પોર્ટ એલીઝાબેથ હીંદુ
સેવા સમાજ

પોર્ટ એલીઝાબેથ હીંદુ સેવા સમાજ ની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ નગીનભાઇ પ્રભુભાઇ આમલીના પ્રમુખપણા હેઠળ ગુજરાતી મંડળના હોલમાં તા ૨૯-૮-૫૪ના રોજ મળી હતી. શ્રી રવજીભાઇ ગોરાર પરશોતમના અવસાનને માટે ખેદ દર્શાવવામાં આવ્યો હતો અને એમના આત્માની શાંતી માટે પ્રાર્થના થઇ હતી.

મંત્રી શ્રી છીબલાલ ગોર્વીંદજીએ ગત વાર્ષીક ચુંટણી મીટીંગની મીનીટ, તથા વાર્ષીક હેવાલ વાંચી સંભળાવ્યો હતો. ખજાનચી શ્રી જગુભાઇ રતનજીએ આવક જાવકનો હિસાબ રજુ કર્યો હતો. બન્ને સર્વાનુમત પસાર થયા હતા.

બાંદ ચાલુ વર્ષને માટે નીચે મુજબ કાર્યકર્તાઓની ચુંટણી થઇ હતી:

ટ્રસ્ટીઓ: નરોતમભાઇ ફકિરજી, ભાણાભાઇ દાજીભાઇ, છોટુભાઇ ડાહ્યા, ડાહ્યાભાઇ ચોહાણ અને મગનલાલ ગજ્જર. પ્રમુખ: છોટુભાઇ ડાહ્યાભાઇ; ઉપપ્રમુખ: મગનલાલ ગજ્જર, મોરાર જેરામ, ડાહ્યાભાઇ ચૌહાણ, તુલસીદાસ ભગતજી; મંત્રી: શાંતીલાલ ડાહ્યાભાઇ ખુશાલજી; ઉપમંત્રી: દામોદર રતનજી; ખજાનચી: અંબેલાલ કે. ભગતજી; ઓડીટર: રજીસ્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ.

કમીટી મેમ્બરો: મોહનલાલ બલસારા, નગીનભાઇ આમલી, ઠાકોર ફકિરજી, છીબલાલ ગોર્વીંદજી, રમણલાલ દુલ્લભ, જગુભાઇ રતનજી, નારણભાઇ દુલ્લભજી, શાંતીલાલ દ.જી, રવજીભાઇ પ્રાગ, અંબેલાલ નારણ, ખંડુભાઇ ડાહ્યાભાઇ, ઘેલાભાઇ રણછોડજી.

શાળા સમીતી: મોહનલાલ બલસારા, તુલસીદાસ ભગતજી, ઘેલાભાઇ રણછોડજી ડાહ્યાભાઇ ચોહાણ, મગનલાલ ગજ્જર, નગીનભાઇ અમલી, ઠાકોરભાઇ બાંસદા, નગીનભાઈ બગુભાઇ કસન, પ્રમુખ છોટુભાઇ ડાહ્યાભાઇ, મંત્રી શાંતીલાલ ડાહ્યાભાઇ ખુશાલજી.

મરહુમ મઉલાના અલીમ સીદીકી અલ-કાદરી

મઉલાના અબદુલ અલીમ સીદીકી અલ-કાદરી જેઓએ ટુંક મુદતપર દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલાકાત લીધી હતી અને ખાસ કરી મુસલીમોમાં અને સામાન્ય રીતે હીંદીઓમાં ધાર્મીક જાગૃતી આણી હતી, તેઓનું એક માસપર મક્કા હજ પડવા ગયા હતા ત્યાં અવસાન થયું. તેમને અંજલી આપવા જુમ્મા મસ્જીદ ઇખ્વાનસ સફાના આશરા હેઠળ રવીવાર સપટેમ્બર તા. ૧૯મીએ કાજી મેમોરીયલ હોલમાં એક સભા મળી હતી. વકતાઓમાં જાણીતા યહુદીઓના ધર્મગુરૂ રબાઇ સ્વીફ્ટ, હાજી એ. એસ. કાજી, કાઉન્સીલ જે. રી. બોલટન, એચ. નેટ્રેસ, જેક નાયડુ, મણીલાલ ગાંધી અને હાજી એ. જી. બકસ હતા. મરહુમે ધાર્મીક આલમને આપેલા મહાન ફાળાની તારીફ કરવામાં આવી હતી. મી. અબ:દલા ખાને વકતાઓનો આભાર માન્યો હતો.

જોહાનીસબર્ગમાં અવસાન

જોહાનીસબર્ગની જાણીતી પેઢી મેસર્સ સારતર બ્રધર્સ પ્રાઇવેટ લીમીટેડના એક ડાયરેકટર શ્રી ભીખાભાઇ ઉકાભાઇ મારતરના પિતાશ્રી શ્રી. ઉકાભાઇ પ્રેમાભાઇ, જેમની વય આશરે ૯૨ વર્ષની હતી, તેમનું તા. ૧૩-૯-૫૪ સોમવારે અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થની સ્મશાન યાત્રામાં લોકોએ મોટી હાજરી થઇ હતી. જે જે ભાઇ એ, બહેનો તથા સંસ્થાઓએ પુષ્પાંજલીઓ મોકલી હતી અને તાર, પત્ર દ્વારા તેમજ રૂબરૂ હાજર થઇ દિલસોજી દર્શાવી હતી તેમજ સ્મશાન યાત્રામાં ભાગ લીધો હતો તેઓ સર્વનો શ્રી ભીખાભાઇ હાર્દીક આભાર માને છે. સ્વર્ગસ્થના આત્માને ઇશ્વર ચિર શાંતી બક્ષે. પોતાના સ્વર્ગસ્થ પિતાશ્રીના પુણ્યાર્થે શ્રી ભીખાભાઇએ જુદી જુદી સંસ્થાઓને દાનની રકમો આપી હતી તેમજ 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' ને પાંચ ગીની મોકલી છે જે સાભાર સ્વિકારીએ છીએ.

સોક્રેટીસની સફર

હીંદના ગ્રામ્ય જીવન વિશે લેખકે સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોક્રેટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.

કીમત શી. ૩-૬.

મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓફીસ.

જોઇએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે પહોંચતાં કરવા માટે

અમે ટનના

પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

સોલ્સબરીના મી. ચાર્લ્સ ઓલીને ખુલ્લો પત્ર

સધર્ન રોડેસીયાના 'ધી આફ્રિકન હોમ ન્યુઝ', જેનો ઉલ્લેખ અમારા અગ્રલેખમાં કરવામાં આવ્યો છે, તેણે સોલ્સબરીના સીટી કાઉન્સીલર મી. ચાર્લ્સ ઓલીને નીચે પ્રમાણે એક ખુલ્લો પત્ર લખ્યો છે:

પ્રિય મી. ઓલી,

આપનાપર આ પત્ર લખતાં અમને ખુશી થાય છે. આપના દર્શનનો કદી લાભ નહિ મળેલો હોઈ આપ કેવા દેખાઓ છો એ અમે જાણતા નથી. પરંતુ આપના લખાણોપરથી અમે આપને પીછાણીએ છીએ અને આપના લખાણો પરથી કયાસ બાંધતાં અમને લાગે છે કે દુનીયાના રંગ ઢંગથી આપ ઘણા સારી રીતે વાકેફ છો અને સધર્ન રોડેસીયાને લગતી બાબતોનું આપનું જ્ઞાન તો ખરેખર ઘણુંજ ઉંડું છે.

સૌથી પ્રથમ તો ટુંક સમયના વિક્ષેપ પછી સોલ્સબરીની સીટી કાઉન્સીલમાં આપ ફરી પાછા ચુંટાયા છો તેના આપને અભિનંદન આપવા ઇચ્છીએ છીએ. આપને અભિનંદન આપવાનું કારણ એ છે કે, એક કાઉન્સીલર તરીકે સોલ્સબરીના વિકાસમાં આપે નોંધ લેવા જેવો ભાગ ભજવ્યો છે. એક જાહેર વ્યક્તિ તરીકે આપના વિચારો આફ્રિકનો, કલર્ડો અને હીંદીઓ વિરૂદ્ધ જણાય છે અને એ જો ખરૂં હોય તો, ટુંક મુદત ઉપર સોલ્સબરીના હીંદીઓએ પેટા ચુંટણીમાં આપને જીતતા કેમ અટકાવ્યા એ સહેજે સમજી શકાય તેવું છે. પેટા ચુંટણીમાં આપની હાર શાથી થઈ એ વિષે આપને કશી શંકા ઉદ્ભવી નહિ જણાય. હીંદીઓનો આપને એટલો બધો તિરસ્કાર કેમ છે એ જાણવા જેવું હોવું જોઈએ. તેનું કારણ જો એ હોય કે તેઓ મૂળે હીંદથી આવેલા છે તો એ સમજી શકાય એવી વાત છે. પરંતુ આપે એ પણ યાદ રાખવું જોઈએ કે આપ અને આપના ગોરા લોકો પણ આફ્રિકાના મૂળ વતની નથી. આપ મૂળે બ્રીટીશ ટાપુઓમાંથી આવેલા છો અને ત્યારથી એક સ્વિકારાયેલાં વતન તરીકે આપ આ દેશના વતની બનેલા છો. એજ રીતે હીંદીઓ પણ આ દેશના વતની બનેલા છે. અને એ પણ ખરૂં છે કે રોડેસીયામાં જન્મેલા ગોરા અને હીંદી છોકરાંઓ રોડેસીયાના વતની છે અને તેથી તેઓ સંપુર્ણ રોડેસીયાવાસીઓ છે. આ ખુલાસો અમે એ બતાવવા કરીએ છીએ કે હીંદીઓ પ્રત્યેનો આપનો તિરસ્કાર જો એ પરથી હોય કે, તેઓ હીંદથી આવેલા છે, તો એ વસ્તુ ટકી શકે તેવી નથી. પરંતુ જો આપ તેઓને તેઓની ચામડીના રંગના કારણે તિરસ્કારતા હો તો જુદી વાત છે. તો પછી કલર્ડોનું શું? તેઓએ શું બગાડયું છે? તેઓને તો આપ પરદેશી કહી શકતા નથી. તેઓ દરેક રીતે આ દેશના જ વતનીઓ છે. એટલે જો તેઓને પણ આપ તિરસ્કારતા હો—અને તિરસ્કારતા જણાઓ છો—તો દેખીતુંજ છે કે તેનું કારણ તેઓની ચામડીનો રંગજ છે.

આફ્રિકનોનું શું? તેઓએ શું બગાડેલું છે? તેઓ તો આ દેશના મૂળ વતની છે. એટલે તેઓ પ્રત્યેના આપના તિરસ્કારનું કારણ તેઓની ચામડીનો રંગ છે એ સ્પષ્ટ છે. હા, આફ્રિકનોને તો આપ ખરેખરજ અતિશય તિરસ્કારો છો કારણ તેઓને આપ કાફર, નીગ્રો, બબુન વિગેરે નામોથી વર્ણવો છો. આ બધું આપ શા સારૂ કરો છો, મી ઓલી? આફ્રિકને આપને અસભ્ય રીતે ઉશ્કેરેલા હોય એ કારણે જો આપ તેઓને નામો આપતા હો તો સમજી શકાય. પરંતુ આપના યુરોપીયન જાતીબંધુઓને પણ ભિન્ન જાતીના લોકોને અપમાન ભરેલાં નામો આપતા કરવાને ખાતર તેમ કરતા હો તો અમને લાગે છે કે તેને માટે કશુંજ વાજબીપણું નથી. અમે માનીએ છીએ કે આપે લીધેલી આ કમનસીબ વલણ છેવટે રોડેસીયામાં ભિન્ન જાતીય સમાજમાં કડવાશ ઉત્પન્ન કરનારી થઈ પડશે.

સર ગોડફ્રે હગીન્સ

ફેડરેશનના વડા પ્રધાન સર ગોડફ્રે હગીન્સે આ દેશમાં ગોરાની વગ અને વર્ચસ્વ જમાવવાને પોતાનું આખું જીવન વીતાડયું છે, કેટલાક લોકો માને છે કે તેઓ મહાન માણસ છે. એ મત ધરાવવાને તેઓ મુબારક છે. અમે જુદો મત ધરાવીએ છીએ. પરંતુ એટલું સ્વિકારવા અમે તઈયાર છીએ કે સર ગોડફ્રે હગીન્સ સધર્ન રોડેસીયામાં અને ફેડરેશનમાં યુરોપીયન હિતોના સારામાં સારા રક્ષક છે. અમે જાણીએ છીએ કે આપ તેઓની રાજનીતીને મળતા નથી થતા. આપ માનો છો કે આ દેશના ગોરાઓને તેમણે કાળા લોકોના હાથમાં મુકી દીધા છે, કારણ આપ ફેડરેશનના વિરોધી છો. આપ આ દેશને નોર્ધર્ન રોડેસીયા અને ન્યાસાલેન્ડ સાથે જોડયા વગર ડોમીનીયનનો દરજ્જો આપવાના પક્ષમાં હતા. કદાચ આપ ખરા હશો. પરંતુ અમે માનીએ છીએ કે સર ગોડફ્રે સેન્ટ્રલ આફ્રિકા, જેને તેઓ ભાગીદારી કહે છે, તેમાં ગોરાનું વર્ચસ્વ સ્થાપવાને મહા મહેનત ઉઠાવી રહ્યા છે. અમે તેમાં ભાગીદારી જેવું કશું જોઈ શકતા નથી.

આફ્રિકનો વિષે જેવો આપનો મત છે તેવોજ મત 'ઇસ્ટ આફ્રિકા'ના તંત્રી મી. એબરક્રોમ્બી ધરાવી રહ્યા છે. આપ બન્ને એ નથી સમજતા કે આફ્રિકનોપર દમનનીતી ચલાવવાથી આપ અને આપના લોકો ઇચ્છો યા નહિ પરંતુ આફ્રિકનોની આઝાદીને વેગ આપી રહ્યા છો. આપ અને આપના લોકો એ સમજતા નથી કે આફ્રિકનોને જે ઘાતકી વર્તાવ બતાવી રહ્યા છો એ વાજબી નથી અને ઇશ્વર જો પોતે સરજેલા સઘળી જાતી અને વર્ણના લોકો તરફ ખરેખર ન્યાયી હશે તો તે આપને કાયમને માટે આફ્રિકનોને દબાયેલા રાખવા નહિ જ દે.

સોલ્સબરીમાં રહેનારા કેટલાક આફ્રિકન મિત્રો તરફથી અમને જણાવવામાં આવેલું છે કે એ ભાગના આફ્રિકનોને આપ કહેતા ફરો છો કે આફ્રિકનો, હીંદીઓ અને કલર્ડો વિષે જે આપ હમેશાં જાહેર રીતે કહેતા આવેલા છો તે આપના મોટા ભાગના લોકો કહી રહ્યા છે. તફાવત માત્ર એટલો જ છે કે આપ સ્પષ્ટ બોલી નાખો છો જ્યારે આપના બીજા જાતીબંધુઓ દંભ કરે છે. એ આપનું કહેવું હોય તો અમે આપની સાથે સંપુર્ણતઃ મળતા થઈએ છીએ.

આ દેશમાં એવા ઘણા ગોરાઓ છે કે જેઓ બેવડી રીતે બોલનારા છે. જ્યારે તેઓ આફ્રિકનો વચ્ચે હોય છે ત્યારે આફ્રિકનોના ઘણા વખાણ કરે છે. અને મોટાં મોટાં વચનો આપે છે. પરંતુ જેવા તેઓના પોતાના લોકો વચ્ચે ગયા કે ઉપરનો લેબાશ ફેંકી દઇ પોતાના ખરાં સ્વરૂપમાં આવી જાય છે.

આજ કારણથી અમને લાગે છે કે આ દેશમાં ભિન્ન જાતીઓ વચ્ચે હમેશાં ખટરાગ થયા કરશે. એટલી બધી છેતરપીંડી થઇ રહી છે કે લોકોમાં અરસપરસ સમજુતી થવી અશક્ય છે.

આ દેશના ઘણા ગોરા લોકો પોતાને ખ્રીસ્તી કહેવડાવે છે અને દેવળોમાં જાય છે છતાં માઇકલ સ્કોટ જેવા ખરા ખ્રીસ્તીઓને તિરસ્કારે છે, કારણ તેઓ ખ્રીસ્તી ધર્મના સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવાનો પ્રયત્ન કરે છે અને પોતાના જાતી બંધુઓને અન્ય માનવીઓ પ્રત્યે ન્યાયી અને વાજબી વર્તાવ બતાવવા કહે છે.

અમે અગાઉ કહી ગયા કે આ દેશના ઘણા ગોરાઓ આપના વિચારોને મળતા થાય છે. અમે જોઇએ છીએ કે પશ્ચિમની લોકશાહીઓ વિશ્વશાંતી માટે સામ્યવાદ ફેલાયેલા દેશો સાથે મૈત્રી બાંધી રહ્યા છે; અમે જોઇએ છીએ કે માઉ માઉનો બનાવ બહુ મોંઘો થઇ પડયો છે; અમે જોઇએ છીએ કે યુનીયન સરકારની વર્ણભેદની નીતી, એ દેશના લોકોમાં વેળાસર શુદ્ધિ નહિ આવે તો, વિશ્વયુદ્ધમાં પરિણમશે. ફેડરેશનમાં અમે જોઇએ છીએ કે જાણીતા આફ્રીકન નેતાઓને દેશ-નિકાલ કરવામાં આવી રહ્યા છે; અમે જોઇએ છીએ કે ફેડરલ સરકારમાં સધર્ન રોડેસીયાના બે આફ્રિકનો છે જેઓ પોતાનું જ પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે અને જે ફેડરલ પાર્ટીએ તેઓને ચુંટેલા છે તેઓનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે, નહિ કે આફ્રિકનોનું. કારણ આફ્રિકનો તેઓને માંગતા નહોતા અને માંગતા નથી; અમે જોઇએ છીએ કે મી. યાંગ્બાના સમાનતાના ઠરાવપર મત લેવાનો વખત આવ્યો ત્યારે તેઓ ફેડરલ ચેમ્બરમાંથી બહાર ચાલી ગયા: અમે જોઇએ છીએ કે ફેડરેશનના બીજા પ્રદેશોની પાર્લામેન્ટમાં જ્યારે આફ્રિકનોને સીધું પ્રતિનિધિત્વ આપવામાં આવી રહ્યું છે ત્યારે સધર્ન રોડેસીયા પાર્લામેન્ટમાંથી આફ્રિકનોને બાતલ રાખવામાં આવ્યા છે.

આ બધી વસ્તુઓનું આપ શું ધારો છો, મી. ઓલી? આપને નથી લાગતું કે આપના લોકો ઘણા અનુદાર છે? એક વગદાર નેતા તરીકે આપને નથી લાગતું કે આ દેખીતો અન્યાય દુર કરવાને આપે કંઇક કરવું જોઇએ? આપના નેટીવો ખાટકીની આગળ ઘેંટાના જેવા છે એ જોઇને પણ આપના લોકોને શરમ નથી આવતી?

બ્રીટીશ કોમનવેલ્થના ઓછા ભાગ્યશાળી લોકો પ્રત્યેની ઇંગ્લાંડની માનવતાની સદ્ભાવના અમે ભુલી નથી ગયા. અને આપ લોકો તેનાજ એક અંગ છો. તેમ છતાં સધર્ન રોડેસીયાના આફ્રીકનો તરફની આપની વર્તણુક કેમ જુદી છે? તેનું કારણ શું?

મી. ઓલી, અમે આપને ખાત્રી આપવા ઇચ્છીએ છીએ કે આફ્રિકનો સામાજીક સમાનતા વિગેરેની પરવા નથી કરતા. તેઓ પોતાની આર્થીક સ્થિતિ સુધરે એમ માગે છે કે જેથી પોતાના સંતાનોને સુખે અને સારી રીતે ઉછેરી શકે. આર્થીક સમાનતાની અમે વાત કરવા નથી ઇચ્છતા કેમકે તેમ કરીશું તો આપ ભડકી જશો. પરંતુ હકીકતમાં જો આપ વસ્તુ સ્થિતિ બરોબર નિહાળી શકો તો તેમાં ભડકવાનું કશું નથી.

આ દેશના વિચારવાન યુરોપીયનોમાં ઘણીજ સારી વગ ધરાવનારા થોડા યુરોપીયન સદ્ગૃહસ્થોમાંના આપ એક છો અને અમે માનીએ છીએ કે આપના પત્ર 'ધી રોડેસીયન મન્થલી રીવ્યુ' દ્વારા આપ યુરોપીયનો અને બીન યુરોપીયનો વચ્ચે એખલાસ સ્થાપવાનું ઘણું સારૂં કામ કરી શકો.

છેલ્લાં વિશ્વયુદ્ધ દરમીયાન અમારા લોકોએ પોતાની મહેનત મજુરી વડે અને જાનના ભોગે બીજા દેશોની સ્વતંત્રતાને માટે ફાળો આપ્યો હતો. અમે ઘણી ખુશી છીએ કે બ્રીટીશ તાજ કે જેની અમે વફાદાર રૈયત છીએ તેને ખાતર તેઓએ એ ફાળો આપ્યો હતો. આ દેશના ગોરા લોકો

ને અમે નમ્રતાપુર્વક કહીએ છીએ કે આફ્રિકનોની આ સેવાઓ તેઓએ ભુલવી નહિ જોઇએ, કારણ ઉપરટે બ્રીટીશ તાજ પ્રત્યેની અમારા લોકોની વફાદારીનો આધાર, સધર્ન રોડેસીયામાં નામદાર રાણીની રૈયત પ્રત્યે કેવી વર્તણુક બતાવાય છે. તેના પર રહેલો છે. અમે કહ્યું કે અમારા લોકોએ બીજાઓની આઝાદી માટે ભોગ આપેલો છે, કારણ તેઓ પ્રત્યે વર્તણુક એવી બતાવાય રહી છે કે કેમ જાણે તેઓ રાણીને બેવફા ન હોય!

વર્ષોવર્ષ તેઓને ખાલી પડેલી અણખેડાયેલી જમીનપર હટાવવામાં આવે છે. અને તેઓના ઘર બાર, જમીન, કુવા વિગેરે પવિત્ર અને પ્રિય વસ્તુઓને ત્યજાયેલી અને નાશ પામતી જોવી પડે છે.

મી. ઓલી, આ કોઇપણ પ્રકારે આઝાદી નહિ ગણાય. એમાં દમન નીતી સિવાય બીજું કશું નથી. અને આપના જેવા સમજદાર અને વગદાર માણસે આપના જીવનનો સાયંકાળ આપના પત્રમાં આફ્રિકનો કેવા નીચ છે એ દુનીયાને કહેવામાં વખત ગુમાવવા ને બદલે આફ્રિકનો, હીંદીઓ અને કલર્ડોને આપના તરફથી માન આપીને સધર્ન રોડેસીયામાં ઇશ્વરનું રાજ્ય સ્થાપવાનું વધારે સારૂં કામ કરી શકો છો. બીન-ગોરાઓ પ્રત્યે માનની નજરે જોવામાં આપને કશું ગુમાવવાનું નથી. હકીકતમાં કેટલાક આફ્રિકનો તો એમ માનતા થયા છે કે જે પ્રજાજનોને તેઓને માટે માન ન હોય અને વિનાકારણ તેઓને વિશે ભુંડુ બોલ્યા કરતા હોય તેઓ પ્રત્યે માન બતાવવામાં કશો સાર નથી. અમને લાગે છે કે જેવું વર્તન આપ બીજાઓ પાસેથી ઇચ્છો તેવુંજ વર્તન બીજાઓ પ્રત્યે આપ બતાવવાનો પ્રયત્ન કરો તો ઘણું સારૂં ગણાય.

અમે એવા લોકોમાંના નથી કે જેઓ એમ માને છે કે ગોરાઓએ જ્યાંથી આવ્યા હતા ત્યાં પાછા ચાલ્યા જવું. અમે માનીએ છીએ કે દુનીયાના આ ભાગમાં ગોરાઓ ખરેખર આશિર્વાદરૂપ છે. જે કંઇ પણ ખીલવણી અહિ થઇ છે તે મોટે ભાગે તેઓને આભારી છે અને સારા વર્ગની તેઓની હાજરી દરમીયાન આ દેશે જે મહાન પ્રગતી કરેલી છે તેને માટે અમે તેઓને વંદીએ છીએ. પરંતુ ગોરાઓને વિશે આ મત ધરાવતા હોવા છતાં અમારે એટલું તો કહેવુંજ જોઇએ કે અમારા પ્રત્યેની તેઓની વર્તણુક અમને પસંદ નથી. ઘણી રીતે ગોરા પોતાના પાળેલાં જાનવરો કરતાં અમારા પ્રત્યે વધારે ખરાબ વર્તણુક બતાવે છે. એ બતાવે છે કે ગોરાઓને અમારા લોકો પસંદ નથી. શોચનીય છે કે અમારા પ્રત્યેના આટલા તિરસ્કારનું કારણ અમે ઇશ્વર પાસેથી જાણી શકતા નથી.

સદ્ભાગ્યે કેટલાક યુરોપીયનો એવા છે કે જેઓ શાંતપણે અને ઢોલ પીટ્યા વિના આફ્રિકનોની સુંદર સેવા બજાવી રહ્યા છે. આવા લોકો પૃથ્વીપર હસ્તી ધરાવતા હોવાથી જ પૃથ્વી રહેવા લાયક છે.

અંતમાં, મી. ઓલી, આપ અમને જાણતા નહિજ હો. અમે ગુપ્તપણે માં 'ધી આફ્રિકન હોમ ન્યુસ'ના પ્રકાશકો છીએ. અમારો મુખ્ય હેતુ આ પત્રમાં શુદ્ધ સત્ય કહેવાનો છે. અમે માનીએ છીએ કે કચડાએલા લોકોની સેવા અમે તોજ કરી શકીશું જો સત્ય તેના નગ્ન સ્વરૂપમાં સત્યપ્રિય લોકો સમક્ષ જાહેર કરીશું. કમનસીબે સત્ય કડવું હોય આ દેશમાં ઘણા થોડા ગોરાઓને તે સાંભળવું ગમે છે. પરંતુ તેમ છતાં તે નિર્ભયપણે કહે જ છુટકો.

ઉન્નતિનો માર્ગ

(ગાંધીજી)

આપણે પોતાના મનની અંદરને અંદર દુઃખને કે ચિંતાને ઘોળ્યાં કરવી ન જોઇએ, મનમાં ને મનમાં સમસમ્યાં કરવું જોઇએ નહિ. જેના તરફથી દુઃખ માન્યુ હોય તેને તરત કહી દેવું. તોજ એ દુઃખ આપણા મનમાં ન રહે. મનની અંદર ને અંદર ચીમળાયાં કરીએ એ પણ એક જાતનો આપઘાત છે.

આત્મનિંદા કેટલેક અંશે સારી છે. પોતાને વિષે પોતાના મનમાં અસંતોષ રહે એ એક રીતે સારૂં છે. પણ એ અસંતોષ હદ ઉપરાંત ન હોવો જોઇએ. અમુક દરજ્જે અસંતોષ રહે તો માણસ ચડે; પણ દુધમાંથી પોરા કાઢી, અમુક મને નથી આવડતું તમુક નથી આવડતું, એમ કર્યાંજ કરીએ તો સાચેજ ન આવડે અને આપણે મુરખ બની જઇએ. આપણે મનની અંદર પ્રસન્નતા રાખવી જોઇએ. અને તેની સાથે એક પ્રકારનો અસંતોષ પણ રાખવો જોઇએ. તોજ આપણે ચડીએ.

દેહને રત્ન ચિન્તામણિ કહ્યો છે. આપણે ઇશ્વર પરાયણ રહીએ તો સાચેજ એને રત્ન ચિન્તામણિ બનાવી શકીએ. ઇશ્વર પરાયણ થતા એને દમવો જોઇએ.

પુરૂષને તો બહાર હરવું ફરવું રહ્યું. એને બહારના વ્યવસાય રહેલા છે તેથી ઝટઝટ એને આવી ગમગીની આવતી નથી. પણ સ્ત્રીને ઘરમાંને ઘરમાં રહેવાનું હોય છે, એટલે તે એકાંતવાસી બની જાય છે. અને એનામાં ઝટઝટ ગમગીની આવી જાય છે. વાત કરવા બીજી સ્ત્રી મળે તો પછી તેની વાચા એટલી છુટે છે કે શું બોલવું અને શું નહિ એનો વિવેક પણ તે રાખી શકતી નથી. ઘરમાં પુરાઇ રહેવાને લીધે તેનામાં આવી કેટલીક એબો આવી ગઇ છે. જો કે એક રીતે આ એકાંતવાસ સેવવા જેવો પણ છે. એને લીધે કેટલાંય પ્રલોભનમાંથી દુર રહી શકાય છે. પણ એ એકાંતવાસનો લાભ તો જ મળે જો આપણે અંતર્મુખ થતાં, અંતરને તપાસતાં, આત્મનિરિક્ષણ કરતાં શીખીએ

'પ્યારા બાપુ'માંથી.

મી. જે. આર. હાર્ટશોર્ન

મી. જે. આર. હાર્ટશોર્ન પોતાની માંદગીમાંથી પોતાના હીંદી અસીલોનાં કામને ધ્યાન આપી શકે તેટલા સાજા થયા છે. તેઓ ઇચ્છે છે કે ઇમીગ્રેશન અધિકારીઓને તેઓ મળવા જાય ત્યારે તેમના અસીલો પણ તેમની સાથે જાય. તેઓ હાજર હોય તો પોતાના કેમની વીગતો સમજાવી શકે અને વધારે સફળ થાય એમ તેઓ માને છે.

મી. હાર્ટશોર્નની મુલાકાત તેમના *No. 8, Sneddon Street Sydenham, Johannesburg* ના મુકામે લઇ શકાશે. જોહાનીસબર્ગ આવી ટેલીફોન નંબર ૪૫/૪૫૨૯ પર ટેલીફોન કરી મુલાકાતને માટે પ્રથમ એપોઇન્ટમેન્ટ કરવું.

ખાસ વિનંતી

આ વર્ષે અમે પંચાગ કે દિવાળી પત્રિકાઓ મંગાવી કે છાપી નથી તો વાંચકો અમને ઓર્ડર ન મોકલે એવી અમારી વિનતી છે.

વ્યવસ્થાપક
'ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅન'

ગુડફીલીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ ક્લીઅરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો :

આર. વીઠ્ઠલ

૨૧૩ મેડોસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફેરેરાસ્ટાઉન, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩—૧૬૫૪.

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ સપટેમ્બર અકટોબર	હીંદુ ૨૦૧૦ ભાદરવો આસો	મુસલમાન ૧૩૭૪ હીજરી મોહરમ —સફર	પારસી ૧૩૨૪ ફરવરદીન અરદી બહેસ્ત	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.	ધાર્મીક તહેવારો—ઉત્સવો
શુક્ર	૨૪	વદ ૧૩	૨૬	૨૩	૫—૪૬	૫—૫૨	
શની	૨૫	,, ૧૪	૨૭	૨૪	૫—૪૬	૫—૫૨	
રવી	૨૬	,, ૩૦	૨૮	૨૫	૫—૪૫	૫—૫૩	ભાદરવી અમવાસ્યા
સોમ	૨૭	સુદ ૧	૨૯	૨૬	૫—૪૫	૫—૫૩	નવ રાતનો આરંભ
મંગળ	૨૮	,, ૧	૩૦	૨૭	૫—૪૫	૫—૫૩	
બુધ	૨૯	,, ૨	૧	૨૮	૫—૪૪	૫—૫૪	
ગુરૂ	૩૦	,, ૩	૨	૨૯	૫—૪૪	૫—૫૪	વિનાયકી ચતુર્થી
શુક્ર	૧	,, ૪	૩	૩૦	૫—૪૩	૫—૫૫	
શની	૨	,, ૫	૪	૧	૫—૪૩	૫—૫૫	ગાંધીજીનો જન્મ દિવસ ૧૮૬૯
રવી	૩	,, ૬	૫	૨	૫—૪૨	૫—૫૬	
સોમ	૪	,, ૭	૬	૩	૫—૪૨	૫ ૫૬	
મંગળ	૫	,, ૮	૭	૪	૫—૪૨	૫—૫૬	સરસ્વતી પુજન
બુધ	૬	,, ૯	૮	૫	૫—૪૧	૫—૫૭	નવરાત્રની સમાપ્તિ
ગુરૂ	૭	,, ૧૦	૯	૬	૫—૪૧	૫—૫૭	વિજયાદશમી

ભારતનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઇ તા. ૮-૯-૫૪.

મુંબઇ શહેરમાં છેલ્લા સવાસો વર્ષમાં કદાપિ નહોતો પડયો તેટલો વરસાદ પડયો છે. ૧૮૪૬ અને એ પહેલાં ૧૨૨ ઇંચનો નોંધાયેલો રેકર્ડ તોડીને વરસાદ હજી પણ ચાલુ છે. અત્યાર સુધીમાં ૧૨૬ ઇંચ જેટલો વરસાદ પડી ચુકયો છે. સામાન્ય રીતે મુંબઇમાં દર વર્ષે ૬૦ થી ૬૫ ઇંચ પાણી પડે છે. હજી વરસાદના ૧૫ દિવસ બાકી છે. એટલે એમ લાગે છે કે, આ વર્ષે વરસાદ એવો રેકર્ડ નોંધાવશે કે જેને આવતા એકસો વર્ષમાં તોડવાનું મુશ્કેલ થઇ પડશે. વરસાદે શહેરમાં કેટલીય વખત વાહન વ્યવહાર ખોરવી નાંખ્યો હતો.

હજી બિહાર, આસામ, ઉ. પ્રદેશ અને ઉ. બંગાળમાં આવેલા મહાપુરોની વાત ચાલે છે. ત્યાં દક્ષિણ ગુજરાતની નદીઓમાં પુરો આવ્યાં છે. ભરૂચમાં ૩૬ કલાકમાં ૨૦ ઇંચ, સુરતમાં ૧૨ કલાકમાં ૧૬ ઇંચ, બિલિમોરામાં ૩૬ કલાકમાં ૧૭ ઇંચ, નવસારીમાં ૧૮ કલાકમાં ૧૦ ઇંચ, બારડોલીમાં ૨૬ કલાકમાં ૨૦ ઇંચ એમ સમગ્ર દક્ષિણ ગુજરાતમાં ઘણો ભારે વરસાદ પડી ગયો હતો. આને પરિણામે આ શહેરોમાં મોટા પ્રમાણમાં પાણી ભરાઇ ગયાં હતાં. આ સખત વરસાદને પરિણામે નર્મદા, તાપી, પૂર્ણા, કાવેરી મીંઢોળા અને અન્ય નદીઓમાં ભારે પૂર આવ્યાં છે. નર્મદાના બંને કાંઠા છલકાઇ જતાં ભરૂચમાં ભારે ખાનાખરાબી થવા પામી હતી. ભરૂચ શહેરમાં પચાસેક મકાનો અને ઝુંપડાં પડી ગયાં હતાં. મકાનો નીચે દટાઇ જવાને પરિણામે સાત માણસો માર્યા ગયા હતા અને વીસ માણસો ઘાયલ થયા હતા. આશરે વીસ લાખ રૂ.નું નુકસાન થયાનો અંદાજ છે.

આજ સમયે અમદાવાદની આસપાસના વિસ્તારોમાં પચાસથી સીત્તેર માઇલની ઝડપે વાવા ઝોડા સાથે ભારે વરસાદ વરસી ગયો. અમદાવાદની શેરીઓ રેલમ છેલ થઇ ગઇ હતી. વાવા ઝોડાથી ખાસ કાંઇ નુકસાન થયું નથી. સૌરાષ્ટ્રમાં પણ ઠેરઠેર વરસાદ પડયો હતો. ઘણે ખરે ઠેકાણે દર વર્ષે સામાન્ય રીતે જેટલો વરસાદ પડે છે, તેના કરતાં ઘણો વધુ પડી ચુકયો છે. વલસાડમાં પણ એકસો વર્ષ જુનો રેકર્ડ તૂટી ગયો છે. આમ આ વખતે મહાગુજરાત પર મેઘરાજાની પુરી મહેર છે. હવે વધુ મહેર ન કરે તો સારૂં. નહિ તો પાકને નુકસાન કરશે.

*   *   *

ઉત્તર ભારતમાં જુલાઇ માસમાં ભારે પુર આવી ગયાં અને શમ્યાં અને તેનાથી થયેલા નુકસાનમાંથી હજી લોકો ઉભા થયા નહોતા ત્યાં ફરી ભારે પુર આવી ગયાં. ઉ. બિહાર, આસામ અને નેપાલ અને પુર્વ પાકીસ્તાનનો પચાસ હજાર ચોરસ માઇલ જેટલો વિસ્તાર જળબંબાકાર બની ગયો. ભરતખંડમાં આવાં પુરો ભૂતકાળમાં કોઇ દિવસ આવ્યાં નથી. નવાં પુરો પહેલાં પુરોથી પણ ભયંકર હતાં, એટલુંજ નહિ પણ તેથી રાહત અને પુનર્વસવાટની નવી જ સમસ્યાઓ ઉભી થઇ છે. દા. ત. ઉ. બિહારમાં પહેલાં પુરો શમ્યા પછી ડાંગરના તરૂ રોપી દીધા હતા. આમાં ખુબ જહેમત અને ખર્ચ પડે છે. ખર્ચમાં સરકારે સહાય કરી હતી. હવે નવાં પુરોથી આ તરૂ બધા ધોવાઇ ગયા છે. હવે નાણા ખર્ચવા છતાં નવા તરૂ મેળવવાનું અશકય છે. એટલે ખેડુતોને ફરી ખેતિ કરવામાં સહાય કરવા ઉપરાંત બાકીના વર્ષ દરમિયાન નિર્વાહનું સાધન પણ અપાવવાનું રહેશે. પહેલા કરતાં બીજા પુરમાં જાન હાની પણ વિશેષ થઇ છે. હજી આ સંબંધેના હેવાલો આવી રહ્યા છે.

સૌથી વધુ નુકસાન ઉ. બિહારને થયું છે. ઉ. બિહારના ૯૬૦૮૧ ચો. માઇલના વિસ્તારમાંથી ૨૧૪૫૩ ચો. માઇલ વિસ્તાર પુરમાં સપડાયો છે. ૬૩ માણસોએ જાન ગુમાવ્યા છે. કુલ્લે ૨૧૧૦૭ ગામોમાંથી ૮૧૧૯ ગામોમાં પુરના પાણી ફરી વળ્યાં હતા અને તેની ૭૬॥ લાખ માણસો પર અસર થઇ હતી. ૩૬,૬૫,૦૦૦ એકર વિસ્તારમાં પાકનો નાશ થયો હતો અથવા તો તેને નુકસાન પહોંચ્યું હતું. મુઝફ્ફર જીલ્લો, કે જ્યાં હજી ગણતરી થઇ રહી છે, તેને બાદ કરીએ તો આશરે ૭૪૯૨૭ મકાનોનો નાશ થયો છે અથવા તો તેને નુકસાન પહોંચ્યું છે.

આ વિસ્તારમાં અત્યારે ૮૭૫ રાહત ટુકડીઓ પાંચ હજાર હોડીઓ સાથે કાર્ય કરી રહી છે. તેઓ પાણીથી ઘેરાઇ ગયેલાઓને સલામત સ્થળે ખસડે છે, ખોરાકની વહેંચણી કરે છે અને જરૂર હોય તેમની દાકતરી સારવાર કરે છે. સરકારે અનાજ કાપડ, દવાઓ અને જીવનની બીજી જરૂરીયાતોની ચીજોની મફત વહેંચણીનું કાર્ય શરૂ કર્યું છે. ખેડુતોને ખેતિ માટે લોનો અપાઇ રહી છે. પુરગ્રસ્ત વિસ્તારોમાં ટયુબવેલ્સ (કુવા) ખોદીને સીંચાઇ અને પીવાના પાણીની સગવડો કરવાની પણ વ્યવસ્થા થઇ રહી છે. મજુરો અને મધ્યમ વર્ગ, જેમનો ધંધો ખોરવાઇ ગયો છે અને નિભાવની મુશ્કેલી છે, તેમને ધંધો પુરો પાડવા માટે વિવિધ યોજનાઓ હાથ ધરાઇ રહી છે.

બિહાર સરકાર ચાલુ વર્ષે રાહત પાછળ રૂ. ૬॥ કરોડ ખર્ચશે. ભારત સરકાર પણ પુરગ્રસ્ત વિસ્તારોની સરકારોને જરૂરી એવી બધી સહાય કરી રહી છે. પુરગ્રસ્તો માટે નાણા અને કપડાં એકઠાં કરવા માટે ભારત ભરમાં ઝુંબેશ ચાલી રહી છે અને તેનો સારો જવાબ મળી રહ્યો છે. ઘણા પરદેશો અને પરદેશી રેડ ક્રોસ સંસ્થાઓએ પણ સંકટગ્રસ્ત લોકો માટે સહાય મોકલી છે. ૧૯૫૦થી આજ સુધીમાં બિહારને પુર અને અનાવૃષ્ટિથી રૂ. ૧૭૦ કરોડનું નુકસાન સહન કરવું પડયું છે. પુરો સામે કાયમી રક્ષણ માટે ભારત સરકારના નિષ્ણાતો માર્ગો અને ઉપાયો શોધી રહ્યા છે.

આસામ એ બીજો કમભાગી પ્રાંત છે જ્યાં વારંવાર પુરો આવીને મોટા પ્રમાણમાં હાની કરી જાય છે. તોફાની અને વેગીલી બ્રહ્મપુત્રા નદીના નીરોએ આસામની ૧૪૦૦૦ ચોરસ માઇલ જેટલી ધરતિમાં વિનાશનું તાંડવ મચાવ્યું છે. વીસેક માણસો ડુબી ગયા છે અને રૂ. ૧૫ કરોડ ઉપરાંત માલ મિલકતનું નુકસાન થયું છે. પુરોએ ઉ. પ્રદેશ અને પશ્ચિમ બંગાળના સેંકડો ચોરસ માઇલના વિસ્તારમાં નુકસાન કર્યું છે. પરંતુ આ બે રાજ્યોમાં નુકસાન પ્રમાણમાં ઓછું છે.

*   *   *

ગોવન લોકોની પોર્ટુગીઝ ગુલામીમાંથી મુકિત મેળવવાની લડત ચાલુ છે. તળ ગોવામાં પણ લોકો ભારતીય રાષ્ટ્રધ્વજ સાથે શેરીઓમાં નીકળીને સત્યાગ્રહ કરે છે. પોર્ટુગીઝ સત્તાધીશોએ ગીરફતાર કરેલા સત્યાગ્રહીઓનો આંકડો એક હજાર ઉપર પહોંચી ગયો છે. ગોવન રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ સત્યાગ્રહ માટે ટુકડીઓ મોકલી રહી છે.

રાજ્ય સભામાં ભારતની વિદેશ નીતિ અંગે ચર્ચા થઇ હતી. ચર્ચાનું મુખ્ય બિન્દુ હતું ગોવા. સભાના દરેક પક્ષ અને સભ્યે પોર્ટુગીઝ શાસનનો અંત લાવવાની માગણી કરીને સરકારની નીતિને ટેકો આપ્યો હતો. જો કે પોર્ટુગીઝ શાસનનો અંત કેમ લાવવો તે અંગે મતભેદો હતા.

ભારતના વડા પ્રધાન પં. જવાહરલાલ નેહરૂએ ચર્ચાની શરૂઆત કરતાં કહ્યું હતું કે, આજે એશિયા અને આફ્રીકામાં મુખ્ય સવાલ સંસ્થાનિક ગુલામી સામે લડવાનો છે અને એ દૃષ્ટિએ જ ગોવાનો પ્રશ્ન જોવો જોઇએ. આમ છતાં ગોવા માટેની લડત શાંતિભરી રીતે લડાશે. સામ્યવાદી પક્ષના નેતા શ્રી સુંદરૈયા અને વિનિત ગણ તંત્ર પરિષદના નેતા શ્રી ભંજદેવ, જેઓ પં. નેહરૂ પછી બોલવા ઉભા થયા હતા, તેમણે પોર્ટુગીઝોની હીંસક વૃત્તિને જોતાં ગોવામાં અહીંસક પદ્ધતિ અજમાવવામાં અવિશ્વાસ વ્યકત કર્યો હતો. તેમણે બંનેએ ભારતીય સૈન્યને મોકલીને ગોવાનો કબજો લેવાની હિમાયત કરી હતી, કારણ કે તમામ શાંતિમય ઉપાયો નિષ્ફળ નિવડયા છે. માજી કાયદા પ્રધાન ડો. આંબેડકરે, અમેરીકાએ ફ્રેંચો પાસેથી લુઇસાના ખરીદી લીધું હતું તેમ ગોવા ખરીદી લેવાનું અથવા તો અંગ્રેજોએ નિઝામ પાસેથી વરાડ જેમ કાયમી પટ્ટે મેળવ્યું હતું તેમ ગોવા કાયમી પટ્ટે લઇ લેવાનું સુચન કર્યું હતું. જો કે તેમના આવાં સુચનોને બીજા કોઇ પણ સભ્યે ટેકો આપ્યો નહોતો.

વાઇસરોયની કારોબારી કાઉન્સીલના યુદ્ધ સમય દરમિયાન સભ્ય તરીકે રહી ચુકેલ શ્રી રામસ્વામી મુદલીયારે સરકારની નીતિને ટેકો આપતાં જણાવ્યું હતું કે, ગત મહાયુદ્ધમાં પોર્ટુગીઝો તટસ્થ રહેવાનો દાવો કરતા હતા છતાં દુશ્મનોના જહાજોને ગોવામાં આશ્રય મળતો હતો અને દુશ્મનનો રેડીઓ પણ ત્યાંથીજ ચાલતો હતો. ફરજીયાત મજુરી માટે સંયુકત રાષ્ટ્રોએ નીમેલા તપાસ પંચના પ્રમુખ તરીકે મેળવેલી માહિતીના આધારે બોલતાં ડો. રામસ્વામીએ જણાવ્યું હતું કે, સંસ્થાનિક સત્તા તરીકે પોર્ટુગલનો રેકર્ડ કાળો છે.

બીજા કેટલાક વકતાઓએ પણ ગોવા સામે લશ્કરી પગલાં લેવાની હિમાયત કરી હતી. પરંતુ સામાન્ય રીતે ચર્ચા ઘણી ઉચ્ચ કક્ષાની હતી. ચર્ચા મુખ્યત્વે ગોવા વિષે થઇ હતી છતાં બીજા પણ કેટલાક મહત્વના મુદ્દાઓની છણાવટ થઇ હતી.

આંતરરાષ્ટ્રીય બનાવોની ઉડતી સમીક્ષા કરતાં પં. નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે, સંપથી સહુએ જીવવાનો માર્ગ નહિ અપનાવાય તો સહુનો સાથે વિનાશ થશે. જીનીવા પરિષદ સફળ થઇ તેનું મુખ્ય કારણ એ હતું કે, આ બે માર્ગોમાંથી પસંદગી કરવાની હતી અને પરિષદને જણાયું હતું કે, વિશ્વભરમાં પ્રજા ઉત્કટતાથી શાંતિ ઇચ્છે છે. અગ્નિ એશિયા રક્ષણ કરાર અંગે ફીલીપીન્સમાં મળનારી પરિષદ, સંપથી જીવવાના આ આદર્શની વિરૂદ્ધમાં જાય છે. અને આ પરિષદને પરિણામે શાંતિ અને તંગદિલિ

નું વાતાવરણ હળવું કરવાથી ઉલટીજ સ્થિતિ સર્જાવાનો સંભવ છે.

ગોવા અંગે ભારતની શાંતિભરી નીતિનું પુનરૂચ્ચારણ કરતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે, અમે ગોવનોને ગોવામાં પ્રવેશ કરતાં અટકાવી શકીએ નહિ પરંતુ અમે ગોવનોને હથિયારો સાથે ગોવામાં દાખલ થતાં અને બીન ગોવનોને હથિયારો સાથે કે વિના હથિયારે દાખલ થતાં જાણી બુઝીને અટકાવ્યા છે. ભારતની અંદર અને બહાર વિવિધ બળો કામ કરી રહ્યા છે અને ગોવાનું ભવિષ્યમાં શું થવાનું છે તેના વિષે મારા મનમાં જરાય શંકા નથી. ભારત એટલું મોટું છે કે તે બીજો કોઈ માર્ગ અપનાવી શકે નહિ. ગોવા ભારતમાં અનિવાર્ય રીતે ભળી જશે. જે થવાનું જ છે તેને ઉતાવળે કરવાનો કાંઈ અર્થ નથી.

ચર્ચાનો જવાબ આપતાં પં. નેહરૂએ ગોવાનો ફરી ઉલ્લેખ કરતાં જણાવ્યું હતું કે, પોર્ટુગલ ભારતને ખોટું પગલું લેવાને ઉશ્કેરવા માગે છે. પરંતુ ભારત એમ જરાય ઉશ્કેરાય તેમ નથી. તે પોતાની નીતિને મક્કમપણે વળગી રહેશે. મને પોતાને થાય છે કે, બીજા કોઈને ગોવામાં જતાં અટકાવવાને બદલે જાતેજ હાથમાં રાષ્ટ્રધ્વજ લઈ ગોવામાં જાઉં પરંતુ આપણી ચોક્કસ નીતિને કારણે હું તેમ કરતો નથી.

ભારત સરકારે ફરી એક વખત નગરહવેલી અને દાદરા વિસ્તાર કબજે કરવા માટે પોર્ટુગીઝ સૈનિકોને ભારતની હદમાંથી પસાર થવા દેવાની કરેલી વિનતીનો અસ્વીકાર કર્યો છે. છેલ્લી યાદીમાં પોર્ટુગીઝ સરકારે ૭મી સપ્ટેમ્બરે ચોક્કસ શરતો સાથે નવી દિલ્હીમાં વાટાઘાટો શરૂ કરવાની સુચના કરી હતી. ભારત સરકારે વાટાઘાટો ઉભીએ શરૂ કરવાની તઈયારી બતાવી હતી પણ કોઈ પણ શરતો સ્વીકારવાની સાફ ના પાડી હતી. આ પછી પોર્ટુગીઝોએ ફરી એક વખત પાઘડી ફેરવી છે.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મોટાઓ માટે છે.

કીમત ફકત પા. ૧-૧૯-૦.

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

'Indian Opinion'
P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનાભાઈ ભટ્ટ મહાભારતના ૧૨ પાત્રોની જુદી જુદી બાર પુસ્તીકાઓનો સેટ	૧૩	૬
દીપ નિર્વાણ (દર્શક)	૭	૦
પુરુષ પરવાર્યું નથી	૫	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

નવલ કથાઓ

ઈંદીરાના આપવીતી	૫	૩
મંગલ સુત્ર	૧૨	૬
છેલ્લો અભીનય	૯	૬

બીજાં નવાં પુસ્તકો

ભૂદાન યજ્ઞ	૨	૦
શ્રેયાર્થીના સાધના (કીશોરલાલ મશરૂવાળાનું જીવન)	૭	૬

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

સંસાર ધર્મ	૬	૦
જીવન શોધન	૮	૦

મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓફીસ.

'Indian Opinion'
Private Bag,
Phoenix. Natal.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝનના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાન્તરકાર છીએ તેમજ અત્રેની ઈમીગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ જાતનું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરીત ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000 000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, — CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

ગોળ.

મીઠાઈઓ વિગેરે બનાવવાને માટે શેરડીના રસમાંથી બનાવેલો ચોખ્ખો ગોળ

બનાવનારને ત્યાંથી પરબારો મંગાવો

ભાવ રતલની શી. ૧.

સોપારી સાથે ખાવાના ત્રણ જાતના પાન હોલસેલ ભાવે.

વધુ વિગત માટે લખો:

Cotton Lands
P. O. Box 7,
VERULAM, NATAL.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

"ડરબનનું ટકાઉ" આદુ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કળીનું લસણ શી. ૧-૬ રતલ.

સુરણ, રતાળુ, આંબા હળદ, લીલી હળદની મોસમ ચાલુ થઈ છે. કપુરી અને ચેવલી પાન ૫/- રતલ, પોરટેજ જુદું. ગોળ બાસકીટ ૨૦/૬, લાંબી અને સ્કવેર બાસકીટો ૧૬/૦ ડઝન. હમો ગોખા, દાળ વિગેરે દરેક જાતની ગ્રોસરી અને મસાલો રાખીએ છે.

રોડેશીઆ, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયમ કોન્ગોના ઓરડરો પર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવીને મોકલશું.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

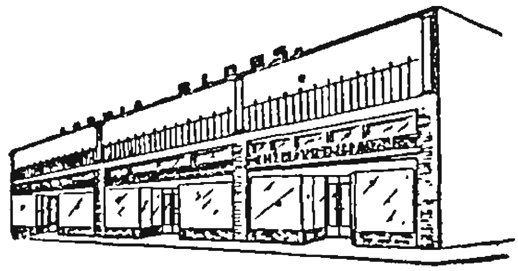

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરેટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયલું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઈનની બંગડી અછોડા, સાડીની પીન, વીંટી બક્કલ એરીંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

Phone 22905 Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their Postal order with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

બહારગામના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET, DURBAN.

PHONE 33-2661

MASTER BROS. (PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ઉલન રગ્સ. બ્લાન્કેટસ—બધી જાતો માટે જાત જાતનો માલ. તેમજ ક્રેપડીશીન જ્યોરજેટ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૩૩–૨૬૫૧

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘરે બેઠા અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા, યોર્કશાયર ઈનશ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મગનભાઈ ભાણાભાઈ કાકીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ મોઘા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ભુસું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆં, પાતરાં વિગેરે હરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં **મેથીપાક** ખાઓ

શી. ૧૨–૬ રતલ.

આજે જ ઓરડર કરો:

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિકટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદ્દન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. માલ રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.